

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na doma za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 64 D. Naročnina se pošlje na upravnitvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5. — List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. Tel. interurb. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poština plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnitvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprete reklamacije so poštne proste. Čekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban št. 113.

24 številka

MARIBOR, dne 17. junija 1926

60. letnik

Ljubezen do rodne grude.

Čudovito lepa je naša slovenska zemlja. Bogata je naravnih krasot, bogata prirodnih zakladov. Največji zaklad na tej zemlji pa je naše ljudstvo, ki živi tukaj že več kot tisoč let in je to zemljo ohranilo kljub največjim sovražnim napadom. Kakor pesem je naša zemlja, naša rodna gruda, otožna in vesela, izražajoča vse trpljenje našega ljudstva, vsebujoča pa tudi veselje, upanje in zmago. Rodna gruda je podlaga naše narodne kulture (omike).

Na tej rodni zemlji je ustvaril naš narod v stoletnem in tisočletnem boju svojo narodno kulturo. Ta kultura je pretežno kmečkega značaja, kajti oznanjevalci in nositelji te kulture so izhajali večinoma iz kmečkega stanu. Naši največji pesniki, pisatelji, učenjaki so bili večinoma sinovi kmečkih staršev. Naše razumništvo (duhovništvo, učiteljstvo, uradništvo) je sestavni del našega kmečkega naroda, ker živi med njim in deluje z njim, oziroma bi vsaj moralo delovati za njegovo korist. Vsak narod tvori neko naravno (organično) celoto. Vsled tega morajo tudi vsi njegovi delci složno delovati, da celota ne trpi škode.

V čem se izraža naša narodna, na rodni grudi zgrajena kultura? V duševnem in gospodarskem življenju našega naroda, v proizvodih naše umetnosti in znanosti, v načinu življenja sploh. Priče naše kulture so naše cerkve in šole, naši kmečki domovi, naše knjige, naše pesni, naši narodni običaji. Ker pripada ogromna večina našega naroda kmečkemu stanu, vsled tega imajo zlasti vsi duševni proizvodi našega naroda izrazito kmečki značaj. To je čisto naravno in mora biti tako. Osobito velja to za umetnost, ki mora biti res zrcalo pristinega narodovega življenja.

Ali pa mi res poznamo vse temelje naše narodne kulture? Ali se tega zaveda naše razumništvo? Ali se kmet dovolj zaveda svojega pomena in svoje moči? Ali ni začela ginevati ljubezen do rodne grude že med samim ljudstvom? Zdi se, da res ni vse v redu. Morda res premalo poznamo temelje naše narodne kulture. Mogoče se tudi naše razumništvo ne zaveda dovolj svojih dolžnosti, ki jih ima nasproti svojem ljudstvu. Gotovo pa je, da je začela pešati ljubezen našega človeka do rodne zemlje, do kmečke domačije. Odtod beg z dežele v mesta in tovarne!

Ali ni vsled tega nujno potrebno, da poživimo med narodom kmečko-stanovsko zavest in ljubezen do rodne grude? Brezdvomno.

Zato pa se priredi dne 13., 14. in 15. avgusta 1926 v Mariboru kmečki dan za inteligenco, ki deluje na kmetih (duhovništvo, učiteljstvo, dijaštvo) in za voditelje naših prosvetnih organizacij.

Natančnejši spored objavimo prihodajči!

Kmetijski minister Pucelj proti kmetom.

Pucelj, ustanovitelj rajne Samostojne kmetijske stranke, ki jo je pa tudi prav po mesarsko s sveta spravil, nekaj časa brez stranke, nato zopet ustanovitelj Slovenske kmetijske stranke s hrvaškimi Radičevimi na čelu, je zdaj minister za kmetijstvo. In za časa njegovega ministirovanja se je zgodilo to-le:

Minister Pucelj očita kmetom razkošno življenje.

Poslanci SLS so skupaj z drugimi poštenimi poslanci iz opozicije opozorili s posebno vlogo našo vlado, kako v

težkem stanju se nahaja posebno kmetijsko gospodarstvo v naši državi. Na to vlogo je odgovarjal Pucelj, ki je rekel, da bo kot minister storil vse, da se kmetje odrečejo razkošju, kakor da bi kmetje razkošno živeli. Poslanec Vesenjaj mu je povedal, da je ravno vlada tista, ki ovira pravi razvoj kmetijskega gospodarstva. Edino pri nas je vlada znižala že itak nizki proračun za kmetijstvo, to pa zato, ker je naša država — kmetijska, ker je vlada — kmetijska, ker je Pucelj — minister za kmetijstvo.

Pucelj je ta nastop združene opozicije proti nekmetijskemu postopanju kmetijskega ministra tako razburilo, da je tako mesarsko nedostojno nastopil, da je bila seja zavoljo njegovega nastopa prekinjena.

Minister Pucelj zoper nujno pomoč po toči poškodovanim.

In zgodilo se je spet to-le: Poslanci Falež, Žebot, Vesenjaj, Hohnjec, Pušenjak in tovariši so vložili nujen zakonski predlog o podporah onim kmetovalcem na Štajerskem, ki so utrpeli škodo po toči in po drugih elementarnih nezgodah. O tem predlogu so razpravljali danes v narodni skupščini pred prehodom na dnevni red. Poslanci so zahtevali, ker je pomoč nujna, da se o predlogu nujno razpravlja. Poslanec Vesenjaj je obrazložil letošnjo škodo po uimah na Štajerskem ter apeliral na skupščino, da prizna predlogu nujnost. Za poslancem Vesenjajem je vstal minister za kmetijstvo g. Ivan Pucelj in izjavil, da ni za nujnost predloga in prosil skupščino, da se pridruži njegovemu mnenju. Radikali in radičevci, med njimi tudi štajerski poslanec Kelemina, so odbili nujnost in na ta način dovolj jasno pokazali, koliko jim je na tem, da se kmečkemu prebivalstvu nujno pomaga v teh težkih časih. Uspeh glasovanja je opozicija sprejela s pikrimi opazkami.

Ministru Pucelju v odgovor.

Kaj naj še več povemo o tem slavnem kmetijskem ministru, ki tako sijajno skrbi za kmete? Ne bomo več mi govorili. Kmetje, sami mu odgovorite! Dovolj je šušmarjenja s tem slepenjem ljudstva, ki ga uganja Pucelj s svojo Slovensko kmetisko stranko in politiko kot priprave radičevskega, v blato zavoženega »dela«. »O njegovih delih ste ga spoznali«, storite vse, da spoznajo tudi še maloštevilni zaslepljeni po naših vaseh, da Pucelj in Kelemina in njegovih vrst ljudje ne bodo imeli po prihodnjih volitvah zopet priliko — voditi kmetijsko ministristvo.

Državna politika.

V DOMAČI DRŽAVI.

Narodna skupščina ne dela, ker vlada sama zadržuje njeno delo. Saj ni čuda, če pa se celo ministri tako obnašajo, kakor se ne spodobi. Tako je poljedelski minister Pucelj s svojim obnašanjem pokazal, da niti malo nima navadne, kaj šele ministrske manire. Za svoje obnašanje je bil tudi od svojih ljudi, radikalov in radičevcev, pogrjan. Vlada nima za seje ničesar pripravljenega, zato minevajo seje prav hitro, izvolijo se kvečjemu kaki odbori.

Nov podpredsednik narodne skupščine je radičev Josp Pasarič. Dozdaj je bil podtajnik v ministristvu prosvete, kjer pa se z ministrom nista razumela, so ga pa po višali in odstranili.

Razmerje z Italijo hoče naša država urediti z novimi dogovori, ki pa nikakor niso za nas tako ugodni, kakor za Italijo. Izvolili so poseben odbor, ki naj te dogovore še enkrat pregleda. Radičevci tudi v tem vprašanju igrajo dvojno vlogo: zaropčejo proti dogovorom zaradi volilcev po Dalmaciji in v Primorju, potem pa glasujejo za vse, kar

rečejo radikali, zaradi mehkih ministrskih stolčkov, na katerih se jim prijetno godi.

Dr. Korošec je imel velike politične shode po Hrvaškem v Požegi, Veliki Gorici in po drugih krajih.

Velik shod proti korupciji se je vršil preteklo nedeljo v Požarevcu. Govorili so bivši minister Marinkovič, Smodej (SLS) in dr. Spaho.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Albanija, naša sosedna ob Jadranskem morju, je prav majhna in uboga država, a se tepejo za njo kot za bajno kraljestvo. Srbija bi se rada v to smer razširila, Italija pa hoče ravno preko Albanije držati našo državo z drugo roko, ker z eno nas že itak v Sloveniji drži. Sedanja vlada v Albaniji je od nas podpirana, služi pa Italiji.

Na Češkem, posebno v Pragi, so imeli komunisti velika zborovanja, po katerih je prišlo do pouličnih bojev. V Pragi je bilo v tem spopadu ranjenih okrog 60 policistov in preko 100 komunistov. Češka država se nahaja v težkem položaju. Slovaki, ki se borijo za avtonomijo enako vstrajno vsa leta od prevrata do zdaj, kakor mi Slovenci za svoje pravice, so odločni vstrajati v svojih zahtevah do končne zmage. Čehi uvidevajo, da bo država bolj utrjena, če se Slovacom ustreže. Na velike slavnosti slovaškega naroda pojde zato tudi predsednik čehoslovaške republike dr. Masaryk.

Rudarska stavka na Angleškem še vedno traja. Gospodarstvo angleške države zavoljo tega močno propada, vsak dan je na milijone škode. Vlada bo morala resno posredovati, ker so delavci pripravljene za delo in mir ter red, dočim hočejo podjetniki priliko izrabiti za še večje dobiček.

Društvo narodov ima znova burne seje. Brazilija, ki je povzročila, da ni bila nemška država v Društvo narodov sprejeta — je zdaj sama prijavila svoj izstop in ne bo več so delovala. Španija nasprotno zahteva stalno mesto v društvu. Francija je predlagala, da se naj napravi mednarodna pogodba proti ponarejevalcem denarja.

Italija je pokazala svojo dvoiličnost, da, v istem vprašanju pravi da in ne tudi Rumuniji. Ministrski predsednik iz Rumunije odpotuje v Rim, da stori z Italijo zblizanje in dobi oporo zaradi Besarabije, ker Italija do zdaj še ni priznala priklopitve Besarabije Rumuniji. Italija ji je dala že nekako zagotovilo. Kmalu za tem bo pa prišel v Rim tudi Čičerin iz Rusije v isti zadevi in se bodo tudi sporazumeli. Italija hoče pač iz prepira obeh držav odnesti svoj dobiček!

V Nemčiji se še vedno pripravajo, ali naj bivšim vladarskim hišam njihova razsežna posestva, ki so jih ob prevratu vzeli, plačajo ali ne. Hindenburg se je v tem vprašanju postavil na stran bivših vladarjev. Spor še ne bo kmalu končan, gre pač za milijardna premoženja.

Avstrija je oproščena gospodarskega nadzorstva, ker ji večje države zaupajo. Prošt dr. Seipl je šel v Ameriko, da tudi tam pridobi Avstriji ugleda in vpoštevjanja.

Kmetijski dnevi

13., 14. in 15. avgusta
v Mariboru.

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Po J. F. Cooper-ju predelal Al. Benkovič.

I. Odhod.

Kolonistovske vojne v Severni Ameriki*) so se odlikovale posebno s tem, da so se morali boriti vojskovalci najprej z brezljudnimi divjinami, predno so naleteli drug na drugega. Sovražne pokrajine Anglije in Francije so ločili neizmerni, skoro neprodorni gozdovi.

Morda ga ni kraja, kjer bi bile te vojne bolj divje in grozovite, kakor je bil del zemlje od izvirkov Hudsona do jezera, ki leže blizu njega.

Tu je bilo glavno krvavo pozorišče, kjer so se bile največje bitke za posest kolonij. Na tistih krajih, ki so gospodovali cestam, so gradili trdnjave (forte), jih izgubljali in zopet osvajali. Večkrat so bile do tal uničene in zopet zgrajene, kakor je že nanesla zmaga ali pa potreba.

Na tem bojnem pozorišču so se vršili dogodki, ki jih pripovedujemo, v tretjem letu vojne med Angleži in Francozi za posest dežele, katere pa k sreči nihče ni imel dolgo časa v oblasti.

V trdnjavo na jugu pokrajine med Hudsonom in jezeri je dospela vest, da prihaja ob Šamplenskem jezeru gori francoski poveljnik z vojsko, ki jo je »kakor listja in trave«.

To poročilo je prinesel proti večeru poletnega dne indijski ogleduh, obenem pa zahtevo angleškega polkovnika Munro-ja, poveljujočega utrdbam ob »Svetem jezeru«, naj mu takoj pošljejo močnega ojačenja.

Ti dve postojanki sta bili kakih pet milj oddaljeni druga od druge. Za to pot je potreboval Munrov indijski tekač, ki je poznal bližnjice skozi gozdove, dve uri. Čete z vso opremo in opravo pa bi hodile po edini vozni cesti cel dan.

Podložniki angleške krone so nazivali eno od teh gozdnih trdnjav Fort Viljem Henrik, drugo pa Fort Edward. Prvi je poveljeval že omenjeni škotski veteran in jo je branil s polkom rednih čet in oddelkom domačinov Indijancev. To je bilo pač premajhno število, da bi se moglo po robu postaviti silni moči, s katero je prihajal Montcalm.

Poveljnik Fort Edwarda je bil general Webb z več nego pettisoč možmi. Ako bi bil ta častnik združil razne čete, ki jim je poveljeval, potem bi imel skoro dvojno silo proti prodirajočim Francozom.

Kmalu potem, ko je bila vest dospela, se je razglasilo po taboru, da bo ob jutranjem svitu petnajststo mož odrinilo proti Fort Henriku. Ta vest se je kmalu potrdila, kajti z vso naglico so se pričeli pripravljati za odhod.

Ko je bilo solnce zašlo za daljnimi gorami na zapadu in se je bila noč razgrnila čez tabor, je utihnil hrup, ugasnile so zadnje luči v častniških kladarah*), v taboru je bilo tiho kakor v gozdovih okrog njega.

*) Angleški: blockhouse (Blockhaus); iz neotesanih hlodov zgrajena hiša. — Op. prel.

*) Te dolgotrajne vojne med Angleži in Francozi so trajale od leta 1688 do 1763. Dne 4. julija 1776, torej pred 150 leti, so Združene države proglasile svojo neodvisnost. — Op. prel.

Porotna zasedanja.

MARIBORSKA POROTA.

Dva detomora.

Dne 7. t. m. se je pričelo zasedanje mariborskega porotnega sodišča. Prvega dne sta se zagovarjali dve detomorilki in sicer dopoldan Marija Notersberg, rojena leta 1902 v Breslavi pri Ptuju, in popoldan Marija Vošinek, rojena dne 10. avgusta 1904 v Medvedcih pri Majšpergu. Notersberg je umorila v Gojencih, kjer je služila kot dekla, svojega novorojenega nezakonskega otroka, ker je izjavil otrokov oče, da je ne more poročiti. Obsojena je bila na tri leta težke ječe. Druga detomorilka Marija Vošinek je bila že tri mesece poročena, ko je zakrivila zločin, radi katerega je bila obtožena. Rekla je, da je izvršila dejanje v hipu zmedenosti, kar ji je prineslo pet mesecev strogega zapora.

Oproščen vlomilec.

Dne 8. t. m. je stal pred porotniki Ernest List, 27leten trgovec in slikar iz Maribora. Obtožen je poskusa vloma v trgovino Senčar v Ljutomeru, katerega je izvršil 6. sept. 1925 skupaj z nekim Šerkom. Imenovanega so prijeli pri vlamu, List pa je pobegnil. Šerks je bil lani decembra obsojen na šest let težke ječe, vendar ni izdal sokrivca. Šele slučajno je sodišče letos februarja izvedela za drugega pomagača in List je bil aretiran. Porotniki so izjavili, da je izvršil vlom v skrajni sili in sodišče je obdolženca popolnoma oprostilo.

Zlahtičev tovariš pred porotniki.

Vsem čitateljem so še sigurno v spominu zločini, katere je izvršil mizar Zlahtič in njegov pomagač Čič. Oba sta našla žalosten konec na vešalih. Dne 8. t. m. pa je stal pred porotniki tretji Zlahtičev tovariš, Franc Kajič. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje. Kajič je obdolžen, da je skupno s Čičem umoril dne 4. februarja 1922 trgovca Rosenfelda v Podvincih pri Ptuju. Radi tega zločina je bil dne 21. septembra 1922 po nedolžnem obsojen na smrt A. Polak, ki je ušel smrti samo vsled pomiloščenja in je bil dosedaj v ječi. Čič je malo pred smrtjo priznal Rosenfeldov umor in izdal Kajiča, katerega so nato aretirali blizu Rogateca. Kajič je spoznal Zlahtiča v mariborski kaznilnici. Zlahtič je povabil Kajiča k sebi in ga nagovoril za zverinski umor. Oba zločince sta Rosenfelda zvalila pod pretvezo, da hočeta prodati večjo količino jajc, v skladišče, kjer ga je Kajič prijel za vrat, ga vrigel na tla, kjer sta mu zadala z nabrušenima pisama več smrtnih udarcev. Nato sta mu pobrala denar, zaklenila skladišče ter pobegnila. Kajič je pred porotniki svoje dejanje priznal. Porotniki so vprašanje o zavratnem umoru potrdili, nakar je senat Kajiča obsodil na dosmrtno ječo, ker je bil po storjenem umoru že kaznovan radi drugih deliktov.

Obsojena tatinska družba.

Pri tretji razpravi je sedelo osem obtožencev zaradi tatvin na zatožni klopi. So to štirje mlinski pomočniki in štirje njih pomagači pri kraji. Obtoženi so, da so kradli moko pri g. Zorčiču v Spodnjem Bregu pri Ptuju. Kradli so tudi žito. Oboje so potem prodajali nekemu mlinarju. Lastnik je prišel sčasoma tatvinam na sled in jih je ovdil. Obsojeni so bili na 18, 12, 10, 8, 4 in 2 meseca ječe.

Dva grda zločina.

Dne 9. junija sta se vršili dve tajni razpravi in sicer proti gostilničarju in Maribora Maksu Kovač, ki je zlorabil mlado, še ne 14 let staro rejenko, in Francu Veroniku, hlapcu iz Polane pri Mariboru, ki se je izpozabil nad 13letno hčerko svojega gospodarja. Veronik je obdolžen poleg tega še, da je z nožem v roki izsilil od nekega šolarja vse njegovo premoženje: dva dinarja. Maks Kovač je bil obsojen na dve in pol leta težke ječe, Franc Veronik pa na 6 let težke ječe.

Po šestih letih pojasnjen umor.

Veliko pozornost je vzbujala razprava, ki se je vršila dne 10. t. m. proti posestniku Ivanu Markuziju iz Drvanje, njegovi ženi Erni, dalje proti bratu Jožefu Markuziju iz Spodnjih Zerjavcev in posestniku Mihaelu Zemljčiču iz Mačkove. Omenjeni so obtoženi, da so izvršili pred šestimi leti, v noči od 5. na 6. septembra 1920, roparski umor ter so ubili nepoznanega trgovca, katerega so naslednji dan na

sezna, pa je narahlo vzkliknila, ko je nepričakovano šinil mimo nje indijanski brzotek, da prevzame vodstvo malega oddelka. Njene sestre nenadni pojav divjaka sicer ni vznemiril, vendar ji je obraz izražal strmenje in tudi strah, ko je sledila z očmi gibčnemu kretanju Indijanca.

S šaljivim, a tudi nekoliko boječim glasom je Eliza vprašala svojega zaročenca: »Ali je v teh gozdovih pogostokrat videti taka strašila? Morda ste ga navlašč naročili v najino zabavo? V tem slučaju vam morava biti prav hvaležni za vašo pozornost, če pa ni tako, potem pa se bova morali s Koro potruditi, da se izkaževa kot hčerki pogumnega vojaka.«

»Ta Indijanec — Magva mu je ime — je brzotek naše armade«, je odgovoril častnik. »Ponudil se nam je, da nas popelje do jezera po malo znani, a krajši poti, kakor je velika cesta.«

»Meni ni prav nič všeč«, je rekla Eliza in se stresla nekaj v šali, še bolj pa v resni bojzani. »Vi ga gotovo poznate, Duncan, sicer bi nas ne bili kar tako izročili njegovemu vodstvu.«

»Poznam ga, sicer bi vaju ne bil izročil njemu. Sicer je Kanadijec, a sedaj je naš prijatelj. Tudi vaš oče ga pozna. Ako se prav spominjam, je imel svoj čas neko sitnost z njim. Menda je prestrogo postopal z njim.«

»Ako je bil sovražnik mojega očeta, potem mi je še manj všeč«, je vzkliknila sedaj deklica v resnih skrbih. »Prosim vas, izpregovorite z njim nekaj besed, da čujem njegov glas. Sicer se vam bo to neumno zdelo, a večkrat sodim ljudi po njih glasu.«

»Ne verjamem, da bi kaj rekel, Eliza«, je odgovoril Heyward. »Bržkone bi odgovoril samo s krikom. Ti divjaki se vsi delajo, kakor bi ne razumeli angleščine. A prav-

*) Bojna sekira severoameriških Indijancev.

Schicht-ov

način pranja

Namočiti sa praškom „Ženska hvala“, Isprati sa „Jelen“ sapunom! Tako se rublje čuva i učini sniježno bijelom.

šli mrtvega ležati v Benedičkem gozdu v Slovenskih gorah. O tem zločinu so takrat časopisi obširno poročali. Ze takra tso bili omenjeni obtoženci aretirani, iz neznanih vzrokov pa je bila preiskava ustavljena. Med ljudstvom pa se je govorilo naprej, slučaj je prišel na ušesa mariborskim detektivom, ki so nemudoma pričeli slučaj sami preiskovati in skupno z orožniki dognali take stvari, da je sodišče odredilo ponovno aretacijo obtoženih. Priče so izpovedale zelo obtežljivo, dočim so pred sodiščem obtoženci vse trdovratno tajili. Razprava, ki je trajala celi dan in pozno v noč, je bila radi zaslišanja še novih prič preložena na prihodnjo porotno zasedanje.

CELJSKA POROTA.

Uboj.

Celjska porota je začela dne 7. t. m. in je prišel kot prvi na vrsto slučaj uboja, ki se je doigral dne 28. marca 1926 v Brežicah. Šele komaj 20 let star mladenič Danijel Ajster je ubil z lato zgoraj omenjenega dne zvečer na dvorišču gostilne Gabrič v Brežicah Karla Hribarja, očeta 4 nepreskrbljenih otrok. Hribar je prišel k Gabriču in začel po stari navadi v pijanosti prepir z Ajstrom. Prepir se je prelevil v pretep med obema na dvorišču gostilne. Pretep je končal s prebito lobanjo Hribarja, ki je drugi dan za tem umrl. Porota je obsodila Ajstra radi uboja na 3 leta ječe, na povrnitev stroškov vdovi za pogreb moža in za vsakega otroka bo moral plačevati Ajster, dokler ti ne odrastejo, 150 din. mesečno.

Oproščen.

Dne 8. t. m. je obravnavala porota slučaj tatvine. Železniški zavirač Valentin Sajko je bil obdolžen, da je vlomil v noči od 15. na 16. t. m. v trgovino Rudolfa Dergana v Gračnici pri Laškem in odnesel različnega blaga v vrednosti 18.868 dinarjev. Sajko je bil dolgo časa v preiskovalnem zaporu. Vse okoliščine so govorile za Sajkovo krivdo, šele potek sodne obravnave je pokazal, da Sajko ni krivec. Porotniki so krivdo na vlom in tatvino zanikali, nakar je bil obdolženec takoj izpuščen.

Krivo pričevanje in uboj.

Celjska porota se je bavila dne 9. t. m. s slučajem uboja in krivega pričevanja. V Anžah pri Vidmu so se prepirali že dolgo časa, kateri od obeh Šalamonovih sinov

da bo dobil od očeta posestvo. Pravico glavne deščine si je lastil 31 let stari Franc in ga je silno jezilo, ker je pripovedoval mlajši Ivan okrog, da bo prepustil posestvo očetu. Ta prepir je dovedel dne 3. januarja 1926 do dejanskega spopada med očetom in obema bratoma. Franc je napadel očeta in Ivana s sekuro, a sta bila oče in Ivan močnejša in sta mu odvzela sekuro. Nato je šel Ivan nazaj v hišo v prepričanju, da bo Franc miroval, a ta je začel ponovno prepir z očetom. Ivan je hitel na pomoč očetu, a Franc se je lotil obeh z vojaško karabinko in enkrat vstrelil proti Ivanu, pa ga prvič ni zadel. Začeli so se vsi trije ruvati za puško, Franc se je izrgal očetu ter bratu in bežal po domačih njivah, Ivan za njim. Naenkrat je Franc postal in ustrelil brata v nogo pod kolonom. Strel je zastrupil Ivanu kri, nogo so mu morali odrezati, a je umrl pri operaciji. Divjaški Franc je pobegnil dne 28. januarja iz zaporov v Sevnici in se skrival pri Levičarjevih v Anžah. Župana Levičarja sin Stanko je izbral županski pečat in izstavil iz zaporov pobeglemu Francu Šalamonu delavsko knjižnico na ime Anton Resnik. Šalamon je na korist Levičarjevih pri zaslišanju glede krivde županovega sina krivo izpovedal in je bil radi uboja brata in krivega pričevanja obsojen na 6 let težke ječe.

Nepoboljšljivi tat.

Franc Hriberšek od Sv. Tomaža pri Vojniku, delavec nestalnega bivališča, je že bil obsojen radi tatvine na 7 let ječe. Kazen mu je bila milostnim potom okrajšana in je zapustil mariborsko kaznilnico leta 1924. Od izpustitve iz ječe do 15. februarja 1926 je delal okrog in se tudi potepal v brezposelnosti. Od 19. do 20. januarja je ukradel posestniku Jožefu Mihaleku pri Št. Janžu na Winski gori par volov in jih prodal. Mihalek je komaj dobil vole nazaj. Hriberšek je še zagrešil dve drugi tatvini in porota ga je obsodila dne 9. t. m. na 5 let ječe in po prestani kazni bode oddan kot nepoboljšljiv tat v prisilno delavnico.

Zavraten umor.

Dne 10. t. m. je razpravljala celjska porota o zavratnem umoru, katerega je zakrivil 24letni Vinko Vasle, sin posestnika na Veliki Pirešici. Vasle je zapeljal Frančiško Verdev, ki je služila pri Vasletovih. Ko je zapeljana priznala Vinkotu, kaj ji je, jo je ta zvalil na belo nedeljo k Cesarjevi žagi. Ko sta se po pogovoru ločila, je Vinko dal Frančiški v usta sladkor, ki je bil zastrupljen s strihni-

kar, glejte, je nehal teči. Gotovo tu pričanja bližnjica, po kateri moramo zaviti v stran.«

Major je uganil. Ko so prišli na kraj, kjer je čakal brzotek, je ta pokazal na stezo, ki se je izgubljala v gozdni goščavi, toda tako ozka, da je bilo na njej prostora samo za posameznega človeka. »Po tej poti moramo torej«, je rekel major Elizi. »A ne pokažite nezaupanja, sicer nas res spravite v nevarnost, katere se bojite.«

»Kaj pa ti misliš, Kora?« je vprašala Eliza vznemirjena. »Ali bi ne bilo bolj varno za nas, ako bi šli po isti poti kot čete, dasi je daljša?«

»Motite se, da bi bili na veliki cesti bolj varni«, jo je miril Heyward. »Ako bi bil sovražnik v bližini, kar pa ni verjetno, ker so na vse strani razposlani naši poizvedovalci, potem bi se gotovo držali velike ceste, kjer lahko oplentijo največ skalpov.« Kod hodijo čete, je splošno znano, mi pa smo se šele pred eno uro odločili za to stezo.«

»Zakaj bi ne zaupali temu človeku?« je rekla Kora. »Pošten je lahko, čeprav ima kožo drugačne barve in druge navade.«

Eliza se ni več obotavljala, ampak je konja ošvignila s šibo ter oddirjala za tekalcem po temni, zarastli gozdni stezi. Služabniki so bili očitno poučeni že prej, ker niso sledili gospodi, marveč jahali dalje po veliki cesti. Tako je bil nasvetoval vodnik, da bi puščali za sabo čim manj sledov, ako bi kanadski divjaki utegnili prežati iz zasede. Dalje časa se zaradi nerodne poti niso mogli razgovarjati, kmalu pa so prišli iz nizke hoste v gozd z visokim listnatim drevjem. Prav ko je hotel major ogovoriti črnooko Koro, so začuli od daleč konjsko peketanje. Nehote so vsi obstali in prisluškovali.

(Dalje prihodnjič.)

*) Skalp je s sovražnikove glave odrezana koža. — Op. prel.

Tri želje

gotovo vsakega človeka glase: zdravje, dolgo življenje in bogastvo, ali oboje poslednje moremo doseči le tedaj, ako posedujemo prvo, namreč zdravje. Zato je ravno sedaj v pravi čas opozorenje, da se tudi neznatne znake vratobola,

nom. Dekletu je postalo kmalu po zavžitju strupa slabo. Zastrupljeni so prihitali ljudje na pomoč, a je ta kmalu po prihodu domov umrla. Pred smrtjo je še izdala krivca. Vasle je dejanje tajil, a je bil obsojen radi zavratnega umora na 10 let težke ječe.

Umor.

Dne 11. junija so se zagovarjali radi zverinskega umora pred celjsko poroto: 26letni rudar Josip Kokolj, 46-letna posestnica in vdova v Kasazah pri Petrovčah Marija Štajner in njen 16letni sin Jože. Omenjeni so 27. marca na zverinski način umorili 70letno prevžitkarico Marijo Selmajster. Hudodelci so sovražili starko, ki je bila pri njih na užitku in ni hotela umreti, kakor bi oni hoteli. Hlapec Josip Kokolj je živel v ljubavnem razmerju z vdovo Štajner. Uboga prevžitkarica je preživljala pri Štajnerjevih že dolgo časa pravcati pekel, dokler je niso umorili dne 27. marca t. l. na ta-le zverinski način: Popoldne sta prišla Josip Kokolj in mladi Štajner domov iz gozda v Libojah, kjer sta bila na delu. Ko so pojužinali, je pozvala mati Josipa Kokolja, naj gre Micko ubiti. Vsi trije so stopili nato v hlev in našli staro Micko pri vratih, kjer se je jokala. Kokolj, ki je imel pod suknjo skrito sekuro, se je zadržal nad njo in ji ukazal, da mora takoj v jasli, kar je revica tudi storila. Marija Štajner jo je zgrabila nato za obe nogi, njen sin z eno roko za obe njeni drobni roki, z drugo pa jo je tiščal za vrat, da ne bi kričala. V tem hipu je Kokolj udaril Micko s sekuro po obrazu. Ker pa je močno zavpila, jo je telebnil ponovno po obrazu z ušesom sekire, nakar je utihnila. Kokolj ji je potem s krušnim nožem izrezal obraz in vrgel kožo, meso in kosti svinji, ki je vse požrla. Po umoru so jo hoteli zakopati za vrto, a so svoj prvotni načrt opustili. Čeravno je mladi Josip Štajner vse priznal, pa njegova mati in Kokolj odločno odklanjata vsako krivdo na umoru. Izgovarjata se drug na drugega. Mladi Štajner je dne 12. maja celo pozval mater z besedami: »Čas je že, da priznate!«, vendar je ta ostala trdovratna in se zato domneva, da je umor zasnovala ona in nagovorila k strašnemu zločinu tudi ostala dva obtožena. Kakor v celi preiskavi, sta tudi pri poroti Jožef Kokolj in Marija Štajner dosledno tajila vsako krivdo, dočim je Jožef Štajner skesano priznal in določeno očrtal celo dejanje. Ker so porotniki na edino vprašanje na umor pri prvih dveh obtožencih soglasno, pri Jožefu Štajner pa z devetimi glasovi potrdili, sta bila Jožef Kokolj in Marija Štajner obsojena na smrt na vešalih. Jožef Štajner pa, ker je še mladoleten (star komaj 16 let) in je ravnal pod vplivom svoje matere in grožnjo Kokolja ter je skesano vse priznal, na šest let težke ječe.

Kaj je novega?

Duhovniške vesti. Č. g. Soba Alojzij, župnik na Zdolah, je imenovan duhovnim svetnikom. — Monsignor prof. Ivan Vreže v Mariboru gre v pokoj. — Č. g. Pavel Živornik, podpravitelj Tiskarne sv. Cirila, je imenovan za profesorja na moškem učiteljskišči v Mariboru.

Imenovanje okrajnih ekonomov. Za okrajnega ekonoma pri sreskem poglavarstvu Ljutomer je imenovan gosp. Vekoslav Štampar, za okrajnega ekonoma pri sreskem poglavarstvu v Prevaljah pa g. Emeran Stoklas.

Radikalni shod v Mariboru. Srbska radikalna stranka je priredila shod v Mariboru, kamor je prišlo 10 govornikov iz Beograda, sedanjih ministri Miletič, podpredsednik narodne skupščine Subotič, bivši minister Velizar Jankovič, predsednik radikalnega kluba Živkovič in še drugi. Govorili so tako neokusno proti Slovincem, da se čudimo, kako se je moglo najti še teh par sto ljudi, ki so jih mirno poslušali. Ker je baje en Slovenec ukradel 200.000 din. v Srbiji, je norčevaje govoril Subotič, nočemo dolžiti celega slovenskega naroda, da krade. Očitano se je nadalje Slovincem, da so še premalo zanesljivi, zato se jim ne pusti

Naša društva.

SPOMINSKI DAN »ORLA« V SREDIŠČU. PROSLAVA 15-LETNICE IN BLAGOSLOVITEV PRAPORA.

To nedeljo — dne 20. junija — se odigra v Središču spominska slavnost. Ondotni Orel proslavi 15letnico svojega obstoja in plodonosnega delovanja. Po došlih prijavih od vseh strani je pričakovati, da bo to prireditve velikega obsega in upati je, da bodo udeleženci odnesli lepe spomine s sabo.

Prireditvi bo prisostvoval tudi voditelj naše parlamentarne skupine g. dr. Anton Korosec, ki bo poleg gospe Otilije Bedjanič, soproge našega poslanca Bedjaniča, kumoval odsekovemu praporu. Prijavljeno je poleg slovenskih, tudi lepo število članov Hrvatskega katoliškega Orla, zlasti iz Medjimurja.

Prapor bo blagoslovil ustanovitelj, častni član in bivši duhovni voditelj središkega Orla, preč. g. Marko Krajnc iz Maribora, ki bo daroval tudi sv. mašo za vse rajne člane, dobrotnike in podpornike odseka. Cerkveni govor ima pa bivši središki kaplan in dobrotnik naših organizacij preč. g. Rajner Erklavec, sedaj dijaški prefekt v Ljubljani. Slavnostni govor ima g. prof. dr. Sušnik iz Maribora. Pri sv. maši pojejo združeni cerkveni pevski zbori Sv. Miklavž, Svetinje, Sv. Bolfenk in domači. Na prireditvi sodeluje tudi 30 godbe Katoliške Omladine iz Maribora.

Opozarjamo še enkrat na ugodnost polovične vožnje. (Odlok Ministrstva Saobračaja št. 9207 z dne 1. apr. 1926.) Na odhodni postaji se kupi cela karta do Središča ter se da opremiti z mokrim postajnim žigom. V Središču se vozovnica ne odda, ker velja za brezplačen povratek na pod-

pokašljevanja, hripavosti, krčev ali nahoda in bolečin v udih ne sme zanemariti. Vedno in vedno slišimo hvaliti kot dobro, bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum že skozi 27 let priljubljeni Fellerjev blagodišeči »Elsafluid«, tudi pri reumatičnih bolečinah. Močnejši in krepkejšega delovanja kot francoska žganje. 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici za 63 din., 12 dvojnatih

toliko pravice kot Srbom. Naši davki pa so zanesljivi, bolj kot srbski, tega gospodje niso povedali. Očitani so, da katoličani premalo molimo za kralja Petra, pa niso nič povedali, koliko kaj sami molijo v ta namen. Menda nič več kot nič. — Obljubljali so konečno vsemogoče, ali ne verjame jim nihče več, ker se še vsak spominja tistih brejih krav, ki so jih že enkrat pred volitvami pred leti obljubljali, pa jih še zdaj ni, niti telet. Še niso povrgle. Kolikor bo prišlo teh obljubljenih krav in telet, toliko bo pristojilo Slovencev v radikalno stranko.

Lavantinski ordinariat razpošlje te dni VI. številko škofijskega »Oglasnika«, ki med drugim prinaša pastirski list o sedemstoletnici smrti sv. Franciška Asiškega; potem važno sporočilo o Slomškovi bratovščini sv. Cirila in Metoda; nadalje odreditev evharističnih pobožnosti povodom kongresa v Chicago; tudi vabilo k misijonskemu dnevu za duhovnike v Celju 1. julija 1926. — Zavoljo važne vsebine bi bilo želeti, da bi gospodje dekani to številko brž po prejemu dostavili župnijskim uradom.

Organisti in pevovodje! Ne pozabite se čimprej prigrisati na tečaj v začetku julija! Tečaj se bo vršil od 5. julija (ponedeljek popoldne) do 8. julija (četrtrek popoldne) v Mariboru. Za brezplačno stanovanje in prav poceni hrano je preskrbljeno. Domače župne urade prosimo, naj nam grede na roko, da svoje organiste prijavijo in jim po možnosti iz cerkvenega fonda poravnajo potne stroške. Prijavitelji se je na naslov: Prosvetna zveza v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 I.

Hišni posestniki! V nedeljo, dne 20. t. m., ob 9. uri predpoldne, se vrši v Götzovi mali dvorani plenarno zborovanje Društva hišnih posestnikov za Maribor in okolico v Mariboru. Samostojni predlogi od članov se morajo najkasneje tri dni pred zborovanjem predložiti odboru.

Drava je dne 15. junija narastla skoro za 1 m nad normalo. Znamenje, da je tudi na Koroškem in Tirolskem bilo zadnje dni veliko deževje. V Pobrežju, Zrkvcih, Loki in Št. Janžu odnaša voda vsak dan cele kose rodovitnih njiv in travnikov. Minister Janez Pucelj bo prav kmalu začel regulirati Dravo.

Večje in manjše nesreče. Pri Sv. Miklavžu blizu Maribora sta se v nedeljo težko ponesrečila soproga železniškega kurjača gospa Cecilija Sin in njen 2½letni sinček Rajko. Vozila se je s soprogom v priklonem vozu motornega kofesa, ki se je prevrnilo. Soprogu se ni zgodilo ničesar, žena in dete sta pa zadobila take poškodbe, da so ju morali prepeljati z rešilnim vozom v bolnico. — Pred bolnico v Mariboru se je ponesrečila gospa Marija Soršak, ki se je peljala skupno s svojo bolno hčerko v rešilnem avtomobilu. Pri izstopu iz avtomobila je padla ter si izpahnila nogo ter je ostala kar s hčerko v bolnici. — Na cesti med Hočami in Slivnico se je težko ponesrečil Franc Kolman, vozeč se s kolesarske veselice na Pragerskem. Padel je ter si prebil lobanjo, skoro popolnoma si proč odgriznil jezik ter dobil tudi težke poškodbe na nogah. Neki avtomobilist je ranjenca opazil ter ga prepeljal v bolnico. — Iz Brezna so prepeljali v mariborsko bolnico delavca Antona Lešnika, katerega so v nekem pretepu težko ranili. Dobil je globoko rano v pljuča ter bo težko okreval.

Novi preroki v Jarenini. Liberalci, ali kakor se navadno imenujejo: »samostalni demokrati«, napovedujejo v »Taboru«, da bodo dne 27. ali 29. junija na občinskem trgu v Jarenini priredili javen shod. To je stranka, katero komandirajo znani velesrb in svobodomislec Pribičević, največji nasprotnik Slovencev in katoličanov, profesor in »hauptman« Pivko, advokati Žerjav, Koderman itd. To je stranka, ki je glasovala za velesrbsko ustavo in je tako glavni krivec, da se nas Slovence z groznimi davki uničuje. Jareninčani, takih prerokov in škodljivcev mi ne maramo!

Nova cesta Sv. Miklavž—Hoče—Pohorje. Otvoritev in blagoslovitev nove okrajne ceste od Sv. Miklavža do Pohorja se vrši v nedeljo, dne 20. junija ob prisotnosti gosp. velikega župana in g. načelnika okrajnega zastopa dr. J. Leskovarja ter drugih odličnih gostov. Začetek slavnosti

lagi potrdila, ki ga prejmejo udeleženci na slavnostnem prostoru (v šotoru za srečolov).

Oni, ki so poslali denar za kosilo (po 10 din.), prejmejo izkaznice in navodila na zbirališču.

Kdor želi shraniti kak zavitek (telovadno obleko), jedila itd.), naj nanj razločno napiše svoje ime (telovadci tudi imena odsekov).

To so zadnja navodila; udeležence prosimo, da se ravnajo po njih in nam tako pripomorejo k čim lepši izpeljavi prireditve. Na dan prireditve se v vseh zadevah obračajte na člane pripravljalnega odbora in na reditelje, ki bodo storili vse, da Vam ustrezajo.

Prireditve se vrši ob vsakem vremenu.

Pripravljalni odbor.

Dekliško zborovanje v Cirkoveh Dekliških zvez Ptujškega okraja je prav lepo poteklo. Nekaj sto mladenk se je zbralo v lepi župni cerkvi v Cirkoveh in nato pri zborovanju. Zborovanje je spretno vodila gđ. Tomažičeva iz Sv. Marjete. Po pozdravih posameznih dekliskih zvez iz Cirkove, Leskovca, Št. Lovrenca v Slov. gor., Št. Lovrenca na Dravskem polju, Hajdine, Št. Vida pri Ptujju, Št. Janža na Dravskem polju, je govorila gđ. Jelenškova o poštemnem srcu slovenskega dekleta, gđ. Rotovnikova o dekletu in domači družini in g. Hrastelj o stališču dekleta v javnem življenju. Ob začetku in ob sklepu je celokupna množica deklet zapela določeno pesem. — Popoldne po slovesnih večernicah je bila akademija dekliskih zvez z deklamacijami, petjem, ki ga je oskrbel cirkovski pevski zbor, in igro »Ljubezen Marijinega otroka«, katero je predstavljala Dekliška zveza iz Št. Vida pri Ptujju. Gđ. Tomažičeva je imela prav primeren nagovor o naraščanju dekliskih zvez. — Vsa prireditve je potekla tako posrečeno, da jo bodo

ali 4 velike specijalne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 velikih specijalnih steklenic za 250 din. že ob enem z zabojem in poštno razpošilja po povzetju ali proti plačilu vnaprej lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska. — Poedine steklenice Elsafluida se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 din.

ob poldveh popoldne pri Sv. Miklavžu, odkoder se vrši pohod te ceste do Pohorja.

Večkratni tat pod ključem. Znani tat M. Otorepec, ki je pred nedavnim časom vkradel na meščanski deški šoli v Mariboru obleko, ki mu je ravno prijala, je bil te dni obsojen na 14 mesecev zopora in na tri leta prisilnega dela. Bil je že 17krat predkaznovan. Štiri leta bodo sedaj suknje in klobuki vsaj pred njim varni.

Slovesnost pri otvoritvi novega postajališča v Osluševih. Može, ki vedo, da resno delo vodi k uspehom, so tekom nekaj mesecev svoje precej veliko delo izvršili. Meseca marca t. l. se je vršil ogled, kje naj bi se uredila nova postaja med Moškanji in Veliko Nedeljo, dne 13. junija pa je postajališče Osluševci bilo otvorjeno za reden promet. Otvoritev se je izvršila s pravo ljudsko slovesnostjo. Ob pol dveh popoldne je prišel prvi vlak, ki se je v Osluševih ustavil. V salonskem vozu se je pripeljal veliki župan dr. Pirkmajer, železniški ravnatelj dr. Borko in drugi. Dve deklici sta goste in uradne otvoritelje pozdravili. Nato jih je pozdravil še predsednik odbora za zgraditev postajališča g. Jože Lah in naprosil domačega župnika č. g. Zadraveca, da je postajališče blagoslovil. Po končani otvoritvi je šla povorka navzočih, ki jih je bilo preko 2000, z godbo in zastavami na okrašenih vozovih in peš v Osluševce, kjer se je vršil za goste obed v gostilni Ferdo Korparja, za ostale navzoče pa prava ljudska veselica. Na obsežnem vrtu Društvenega doma je bila predstava »Deselega brata«, kateri je ljudstvo pazljivo sledilo. V odmorih je igrala godba iz Ormoža pod vodstvom g. Domicijana Serajnika. Ljudska veselica, ki je odboru prinesla tudi nekaj dobička, je potekla v najboljšem razpoloženju. — Železniško postajališče je poleg prostovoljnega dela, ki so ga posestniki in obrtniki izvršili, in poleg darovanega lesa, stalo še okrog 50.000 dinarjev. Ob otvoritvi je veliki župan obljubil, da bo država prispevala 10.000 dinarjev, torej petino. Postajališče je postalo v celoti last drž. železnice. Okrajni zastop v Ormožu je dal 5000 dinarjev, okrajni zastop v Ptujju pa 1000 dinarjev, ostalo pa interesentje sami. Država je prispevala k zgradbi samo 10.000 dinarjev.

Posvetitev treh bronastih zvonov v Vojniku. Na binkoštni ponedeljek je prevzvišeni škof dr. Andrej Karlin posvetil tri nove zvonove za podružnico Marije 7 žalosti na prijaznem gričku nad trgom ob asistenci mil. gg. arhidijakona iz Konjic in opata iz Celja, mgč. g. superiora od Sv. Jožefa nad Celjem in 12 čč. gg. sosedov in domačih duhovnikov. Po posvetitvi je imel prevzvišeni zunaj cerkve prav lepo pridigo, po pridigi pa sv. mašo. Ljudstva je bila velika množica. Tudi sprejem zvonov je bil veličasten. Lepi šopki in venci so krasili zvonove, vozove in konje. Visoki mlaji in slavoloki, Orli v kroju na konjih in na kolesih, gasilci in dve godbi. Ob velikanski udeležbi župljanov in dobrih sosedov smo iz celjske postaje pripeljali srečno nove zvonove po strmem gričku k cerkvi D. M. Zvonovi so lepi, imajo milo doneči glas in delajo čast mariborski zvonolivarna »Zvonoglas«.

Vlom v Laškem. Zlikovec je vlomil kar pri belem dnevu v hišo Martina Deželaka na Trojnem ter odnesel večjo svoto denarja, ki si jo je bil gospodar pripravil za nujna popravila. Družina je bila na polju in to priliko je porabil hudobnež, ki je moral biti, po vsem soditi, dobro znan z razmerami, da je izvršil svojo hudobijo. Družina je hudo prizadeta.

Strašen požar v Prigorici na Kranjskem. Lepo vas Pri gorico poleg Ribnice je zadela strašna nesreča. Celo vas je dne 11. junija uničil silovit požar. Zgorelo je 22 hiš, 30 skednjev in toliko kozolcev, skupaj približno 80 poslopij. Požar je izbruhnil okrog ene ure ponoči, ko se je zibala cela vas v sladkem spanju. Ker je bil vihar, je plamen takoj v nekaj minutah zajel celo vas, ki je izgledala ponoči kot gorečo morje. Daleč naokrog je bilo videti švigajoče ognjene baklje, ki so razsvetljevali s svojim groznim sijajem temno noč. Na mesto nesreče so takoj prihitala bližnja gasilna društva, toda ogenj je bilo izključeno pogasiti. Zato so poskušali reševati le hiše, katerih še plamen ni

najmanj vsako leto enkrat dekliske zveze v okraju ponovile.

Čujte, poslušajte proseči naš glas! Kat. prosvetno društvo v Gornji Sv. Kungoti pri Mariboru je poslalo prošnjo s položnicami na vse strani širom Slovenije, a žalibog, le malo jih je slišalo naš proseči glas. Vnovič prosimo, darujte nam po svojih močeh za prezidavo naše cerkvene hiše v Društveni dom! Kaj pač smo zakrivali tukaj na meji, da naše mile prošnje toliko naših ljudi noče poslušati?! Usmilite se nas vsaj Vi naši iz duhovniških vrst, iz vrst naših, ki Vam je na srcu, da se narodna zavest vzbudi in da se tukajšnje ljudstvo kulturno dvigne potom katoliške organizacije.

Gor. Sv. Kungota. Naše Katoliško prosvetno društvo je priredilo ponovitev igre »Trije tički« in »Poštna skrivnost«. Slabo vreme tik pred predstavo je veliko škodovalo. Pač pa vsaka čast nekaterim iz Spod. Sv. Kungote, Svečine in celo iz Št. Ilja, ki se niso ustrašili slabega vremena. Tički pa so svoje vloge dobro pogruntali.

Gornja Sv. Kungota. Prihodnjo nedeljo, 20. junija je v Gor. Sv. Kungoti mladinski dan, h kateremu je povabljena vsa naša šola odrasla mladina in vso verno ljudstvo naše župnije. Dve sv. maši. Mladenci in dekleta našega Katoliškega prosvetnega društva opravijo vredno sv. spoved in potem skupno sv. obhajilo. Tukaj je prava podlaga za pravo katoliško prosveto. Popoldne ob 2. uri sprejem deklet v Marijino družbo po blagoslovu pa splošno zborovanje in predavanje v prostorih g. Gamzerja v gledaliških prostorih. Pridite tudi iz drugih sosednih župnij. Tam se vrši vpisovanje novih udov z letno članarino 3 D. Vsi dobro katoliško misleči Gor. Sv. Kungočani, pristopite k temu velepomembnemu Katoliškemu prosvetnemu društvu, tudi ve matere, žene, možje, vsi ste lahko v tem društvu, eni kot redni člani, drugi kot častni in podporni člani.

Prosvetni dan za župnijo Sv. Barbara v Halozah in sosednje župnije se vrši v nedeljo, dne 27. junija. Na zbo-

objel. Iz gorečih plamenov je bil čuti jok in vpitje ljudi, tuljenje živali, frčanje gorečih golobov, skratka: bila je to strašna noč. Drugo jutro je imela prej tako ponosna vas žalostno sliko. Kamor se je oko obrnilo, povsod samo žalostno, ožrnjeno pogorišče. Proti nebu štrle zidovi, po tleh zogljenelo pohištvo, okvirji od vozov in strojev, med njimi sežgane kokoši, zdivjana goveda, ki je ni mogoče ujeti, krog vsakega uničenega doma pa jokajoča družina, kateri je o- genj uničil vse imetje. — Zgorelo je vse do tal, strašna vročina je vse uničila, še kamenje v zidovju se je izpreme- nilo v žgano apno, trava na tratih med hišami je zgorela do tal. — Žalostna je usoda pridnih prebivalcev, težko jim bo, predno bodo imeli zopet svojo streho nad glavo.

Poziv in vabilo. V noči dne 11. junija t. l. je požar vpepelil vas Prigorico, občina Dolenjavas, srez Kočevje. Zgorelo je 30 hiš, vsa gospodarska poslopja, gospodarske potrebščine, živež itd. Brez strehe in brez premoženja je vsled tega 166 oseb. Po nesreči prizadeti prebivalci vasi Prigorica so torej v skrajni bedi in si po svoji lastni moči ne morejo pomagati, za kar jim je treba pomoči od drugod. Darovi se sprejemajo v Ljubljani pri velikem županu ljubljanske oblasti.

Deklico je razmesarilo kolo. V vasi Babska pri Šidu se je vračala 14letna deklica Eržika Ulian iz polja domov. Pri tem je padla na veliko mlinsko kolo ob stezi, ki je bilo v polnem teku. Malo deklico je kolo popolnoma razmesar- jeno vrglo v vodo.

Zadnji Čarugov pomagač pod ključem. Prosluli sla- vonski tolovaj Čaruga je že davno pod grudo, a njegov po- magrač Prpič Mali se je spretno odtegoval roki pravice do pred kratkem. Zadnje dni se je posrečilo orožništvu, da je izsledilo Prpiča v osebi lesnega delavca in ga zaprla. Hudodelstva Prpiča Malega nič ne zaostajajo za onimi Čaruge.

Roparski umor v Krapini. V noči na 9. junij so prišli k gostilničarju Adamu Doličkemu v Golnici pri Krapini 4 elegantno oblečeni možki, kjer so jedli in pili. Ko je hotel gostilničar Dolički zapreti gostilno, so ga napadli z noži in popolnoma razmesarili. Nato so odšli v prvo nadstropje, kjer so udarci po glavi onesvestili tudi gostilničarjevo že- no. Skupno so odnesli 8000 din. Storilce je izsledila za- grebška policija, ki je slučaj preiskovala. Bili so iz Za- greba ter so se podali v Krapino z namenom pridobiti si denarja na vsak način. Storilci so trije že večkrat pred- kaznovani poklicni tatovi in zločinci ter se nahajajo že vsi pod ključem.

Krvav pretep v občinski hiši. Te dni sta se srečala v občinski hiši v Dedincah Dušan Petrovič in Nikola Popo- vič, dva stara sovražnika. Srečanje je Popoviča tako raz- burilo, da je iztrgal v bližini stoječemu občinskemu redar- ju sabljo ter jel udrihati ž njo po svojem nasprotniku. Pe- troviča so pripeljali težko ranjenega v novosadsko bolniš- nico. Zdravniki so izjavili, da je malo verjetno, da bi pre- tepeni okreval.

Tatvine otrok. V Bosni se je pojavila družba ciganov, ki si je nadela nalogo, da krade otroke. Oblasti to družbo pridno zasledujejo, toda dosedaj še brez uspeha. Na otro- ke, zlasti na deklice, je potreba sploh paziti, ker se povsod po državi dogajajo slučajji, da hudodelci ali hudodelke za- peljejo otroke z raznimi grdimi nameni.

Veliko neurje v Avstriji. Celi zadnji pondeljek je di- vjal po Mariboru in okolici silno neurje. Istočasno kakor po Slovenskem Štajerskem je divjala velika nevihta tudi v velikem delu Zgornje Avstrije. Nevihta je spremijal silo vit vihar. Na več krajih se je utrgal oblak, padala je de- bela toča, ki je napravila na poljih obilo škode.

Vremenske neizgode po Švici, Franciji in na Čehoslo- vaškem. Slovensko Štajersko in Avstrijo je obiskalo silno

rovanju dopoldne govori poslanec Ivan Vesnjak in dr. Jeraj. Popoldne je prireditev domačega društva.

Slovenjebistriško katoliško prosvetno društvo uprizoni v nedeljo, dne 20. junija štiridejansko igro »Stari in mladi«. Za- četek ob 3. uri popoldne v dvorani hotela Beograd. Slovenjebistri- čani in okoličani pridite v obilnem številu, ne bo vam žal.

Dekliški tabor pri Mali Nedelji. Dne 29. junija se vrši celodnevna prireditev dekliških zvez pri Mali Nedelji. Vse sosedne dekliške zveze in Marijine družbe vabimo na to zborovanje! Podrobni spored objavimo prihodnjič.

Sv. Ana v Slov. goricah. V nedeljo, dne 20. junija 1926, pri- redi mladina od Sv. Trojice v Slov. goricah pod vodstvom č. p. gvardijana v tukajšnjem Društvenem domu igro »Sv. Alojzije«.

Sladki vrh ob Muri. Dne 27. junija priredi osnovna šola ve- selico. Vabijo se vsi prijatelji otrok in šole, da se iste udeležijo.

Loterija katoliškega doma v Ljutomeru. Celih sedem mese- cev je počivala naša akcija, a zdaj smo jo krepko razmahnil. Hitimo za srečo, pred nami leže zakopani ogromni zakladi naše loterije; saj ima 250 dobitkov v vrednosti 30.000 D. Dvignimo te zaklade s tem, da kupimo kar moč veliko srečk po 5 D. Požurite se prijatelji, saj veste, da bo zrebanje 29. avgusta. Pišite kar na Društvo katoliški dom v Ljutomeru.

Prosvetno društvo v Ljutomeru priredi dne 27. junija v Ka- toliškem domu prelepo petdejanjo »Deseti brate«, ki žanje po vseh odrih največji uspeh. Prijatelji, pohitite na pošteno raz- vedrilo od blizu in daleč!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Orlovski odsek in orliški krožek va- bita vse prijatelje poštenega veselja na telovadno akademijo, z bogatim in zanimivim sporedom, ki se bo vršila dne 27. junija po večernicah (v slučaju slabega vremena 4. julija). Počastite nas z mnogoštevilno udeležbo! — Bog živi!

Zlet orlovskega okrožja. V nedeljo, dne 20. junija celokupen zlet savinjskega okrožja na orlovski dan v Velenju! Telovadni nastop z bogatim sporedom. Orlovski dan v Velenju dne 20. junija obeta biti prava manifestacija naše mladine. Dopoldne po spre- jemu se vrši obhod po trgu, nato takoj sv. maša na prostem. Popoldne istotam telovadni nastop na istem prostoru. Opozar- jamo Savinjšane in Saleščane na to prireditev ter vabimo k čim obilnejši udeležbi. Bog živi!

Grize pri Celju. Zalska orlovska srenja ima pri nas v ne- deljo, dne 27. junija 1926 celodnevno prireditev s sledečim spo- redom: Dopoldne: ob 9. uri sprejem Orlov-gostov pri Gasilskem domu v Megojcih, nato obhod, ob 10. uri služba božja v žup- nijski cerkvi v Grižah. Popoldne ob 15. uri javna telovadba. Pro- ste vaje članov, članic in obojnega naraščaja, lahka atletika in orodna letovadba. Za okrepčila je oskrbljeno. Prijatelji naše ka- toliške mladine! Pridite v obilnem številu od blizu in daleč, da se razvedrite in prepričate o idealnem, vestranskem delovanju orlovske organizacije! Na svidenje! Bog živi!

Prostovoljno gasilno društvo v Ormožu proslavi 15. avgusta 40 letnico obstoja združeno s krajskim zletom in blagoslav- janjem motorne brigadne.

neurje zadnji pondeljek. Po celi Srednji Evropi so divjale vremenske neizgode zadnje nedeljo. V Švici je v nedeljo nad francosko-švicarsko Juro divjalo strahovito neurje. V okolici Caux des Fonds je močen vihar tekem petih minut popolnoma uničil 18 kmetijskih poslopij. Vihar je s koreni- nami vred izruval velikanska drevesa ter jih vlekel 20 do 30 m daleč. Pri nevihti je bilo mnogo oseb ranjenih, ena pa je bila ubita. Uničeno je tudi mnogo glav živine. Ne- vihta je istočasno divjala od Basela do Zeneve. V okolici Chaux des Fond je bil v dolžini 500 do 1000 m uničen kra- sen smrekov gozd. Brez strehe je okoli 100 oseb. Število človeških žrtev še ni ugotovljeno, ker je mnogo ljudi po- polodne v gozdu nabiralo gobe. V mestu Chaux des Fond samem so siloviti zračni vrtinci odtrgali strehe raz hiš in jih odnašali po zraku. Izpod razvalin neke kmečke hiše so potegnili mrtvega sedemletnega dečka. V mestu je težko ranjenih osem oseb. Nesreča je tako velika, da jo v Juri ne pomnijo najstarejši ljudje. — Tudi nad Parizom je v nedeljo divjalo silno neurje, ki je tako v mestu, kakor v okolici povzročilo ogromno škodo. Vihar je zajel tudi Sred- njo in Vzhodno Francijo in napravil tudi tam precej ško- de. — Skoro istočasno se je v nedeljo popoldne nad Mo- nakovim utrgal oblak. V mestu je nastala velika poplava, večina podzemnih stanovanj je bila pod vodo. V mnogih slučajih je morala na pomoč požarna bramba. — Nalivi so bili v nedeljo tudi nad vso Nemčijo, Češko in Madžarsko. Izredno huda nevihta je divjala v Pragi.

Samomor radi »bubikopfa«. Neki sprevodnik cestne železnice v Lyonu na Francoskem se je vrgel nedavno pod tramvaj ter obležal na mestu mrtev. V njegovem stanova- nju so našli listek, na katerem sporoča, da gre v smrt, ker si je dala njegova žena po modi ostriči lase. — Kako so ljudje neumni! Kaj ni imel nobene palice, da bi »ozdravil« tak bubikopf?!

Velika železniška nesreča v Avstraliji. Te dni je sko- čil brzovlak Sidney—Brisbane v Avstraliji s tira ter padel z mosta v globočino 12 m. Z vlakom se je vozila neka ope- retna družba iz Londona. Pet oseb je bilo ubitih, nad 40 pa težje ali lažje poškodovanih.

Prostovoljno gasilno društvo v Studencih pri Mariboru pri- redi v nedeljo, dne 11. julija 1926 veliko gozdno veselico na za- četku studenjskega gozda povodom II. župnega sestanka mari- borske gasilske župe. Svira priljubljena godba. Začetek ob 15. uri. Slavno občinstvo in dobrotniki ter gasilna društva se opozarjajo, da se druga vabila ne bodo razpošiljala radi prevelikih stroškov. Cisti dobiček se bo uporabil za nakup turbine.

Na gostiji Janeza Murko in Elizabete Muršec v Bišu se je nabralo D 50.— za nove knjige za našo društveno knjižnico. Tem potom se tukajšnje katoliško Prosvetno društvo iskreno zahvalju- je vsem blagim darovalcem!

Na gostiji našega somišljenika Leop. Krojzl z Marijo Lo- renčič se je nabralo 35 D za sklad SLS in 35 D za Dijaško kuh- injo v Mariboru.

Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Ob blagoslovljenju Nedo- govoga križa v Krabonošu se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 28 D. Prisrčna hvala.

Pisma iz domačih krajev.

Gor. Sv. Kungota. Veličastno je praznovala naša župnija dne 13. junija praznik Presv. Srca Jezusovega. Pred deveto sv. mašo se je razvila mogočna procesija s kipom presv. Srca Jezusovega, ki je kot zmagovalni kralj šel v triumfalnem pohodu, blagoslav- ljal našo župnijo in verno ljudstvo. Kip so nosili mladeniči iz Mladeniške Marijine družbe. Med procesijo smo peli litanije Srca Jezusovega. Veliko ljudi je prišlo iz sosednih župnij. Veličasten je bil trenutek, ko so kip presv. Srca postavili nazaj na oltar, na- kar je zagrmelo po cerkvi: Kvišku zdaj župnija vsa, dvigni roke in srca. Potem je domači župnik stopil na prižnico, prebral po pridigi velevažno listino, s katero ljudstvo Gornje Sv. Kungote slovesno obljublja za se in za svoje potomce, praznik presv. Srca vsako leto slovesno praznovati, ter si presv. Srca Jezusovo iz- bere in izvoli za svojega najmočnejšega zaščitnika, kojemu priseže cela župnija večno zvestobo.

Gornja Sv. Kungota. Krasno uspeli izlet šolske mladine se je vršil v družbi vsega učiteljskega osonja z domačim župnikom Franciškom Magdič gor k Sv. Urbanu, kjer je bila najprej sv. maša, med katero so peli in molili šolarji. Po sv. maši smo molili in prosili sv. Urbana, naj bi ljubi Bog obvaroval Slovenske gorice na priprošnje sv. Urbana vseh nesreč, posebno toče, ki letos tako grozi uničiti poljske pridelke. Zabave in razvedrila ni manjkalo, za okrepčilo pa je poskrbela blaga gospodična uč- teljica Leskovarjeva vsem otrokom. Le prehitro je minil čas in oditi je bilo treba. Veliko navdušenje pa se je nazaj grede po- javljalo še v mičnih pesmicah in v vselem razpoloženju.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Našemu organistu Konradu Mur- šec je po kratki, jako mučni boleznici dne 8. junija umrla mlada žena Alojzija, rojena Zmavc. Zapustila je štiri otroke, najmlajše staro komaj nekaj dni. Tudi prvo cerkveno pevko smo izgubili z njo. Zaradi njenega mirnega značaja, njenega modrega in pri- jaznega vedenja in njene marljivosti so jo spoštovali vsi. Po- greba so se udeležili visoki in nizki in posvolili smo se od nje z žalostinkami in govorom. Blaga žena, počivaj sladko v svetem miru božjem.

Gornja Radgona. Sosede opozarjamo, da dobimo nove zvo- nove v četrtek, v nedeljo, 20. t. m. pa jih posveti naš vladika dr. Karlin, ki se pripelje v Gor. Radgona v soboto okrog petih po- polodne. Začetek posvečenja je v nedeljo, ob pol 9. uri. Vabimo k tej izredni slovesnosti. — Preteklo nedeljo smo obhajali god svojega župnika A. Kočeka. Predvečer je dokazal, kako pril- jubljen je pri nas ta gospod. Godba je svirala, pevci so pre- pevali, srca so izražala iskrene častitke, vse je bilo v radostnem razpoloženju. V nedeljo popoldne je pri svoji akademiji izrazila čestitke Dekliška zveza. Kljub boleznici neumorno delavnemu go- spodu kličevo tudi na tem mestu: Bog ga čuvaj med nami še mnoga leta!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Svojo vernost in vdanost sveti Cerkvi je pokazala tukajšnja župnija na lep način ob priliki sveto letne procesije k sosedni cerkvi sv. Bolfanka. Dolga vrsta mož in fantov, še daljša vrsta žen in deklet se je vila po solnčno zeleni Pensiški dolini, prepevajoč nabožne pesmi. Vsi so se čudili le- pemu redu procesije, da so tudi ženske korakale po dve in dve. Po enourni pobožnosti v cerkvi sv. Bolfanka se je vrnila pro- cesija v domačo farno cerkev, kjer smo v tretje opravili molitev za svetoletni odpustek. Andraževčani, le pokažimo vselej, kadar je treba, svoje verno srce. Mi za Boga in z Bogom, Bog pa z na- mi. — Vitomarčani so oskrbeli temeljito popravilo nekdanjega kužnega znamenja na svojih poljih in ga preuredili v lepo in lič- no znamenje sv. križa. Prikupljive so slike, kakor sv. Družina, sv. Anton itd., četudi jih je slikal preprosta domača roka. S po- pravo tega znamenja so Vitomarčani pokazali, da prejšnja verski dub njihova srca, da hoče tudi sedanji rod biti to, kar so bili njegovi predniki, dobri kristjani. Dokaz temu je tudi ta vesela

prikazen, da je začel »Slov. Gospodar« zahajati v mnoge družine, tako, da bodo skoraj redke tiste hiše, ki ne nimajo krščanskega lista. Bog živi vse vrle Vitomarčane. — Prihodnje dni se bo po- ročila družbenica Marija Simonič iz Hvaldinec. Dala bo slovo Sv. Andražu, kjer ima križ in šla raje k Sv. Urbanu, ki ima sladke grozd.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Kaj lepo smo zmiraj tukaj praznovali praznik presv. Rešnjega Telesa in tudi letos nismo zaostali. Pri nastopu vseh organizacij Orlov, Orlic, Marijine družbe in ga- silcev je sodelovala tudi nova salezijanska godba iz Veržetja. Komur ni srce vzkipelo ob pogledu na te mlade fante, ki komaj instrument nese, pa že veselo piska. Kratka je še doba, odkar se je godba ustanovila, komaj 6 mesecev, a vendar je že toliko iz- vežbana, da nastopa pri cerkvenih slovesnostih. Upajmo, da kar letos ni bilo izpolnjeno, bo drugo leto gladko šlo da bomo tu- kaj imeli godbo, ki se bo sčasoma kosala s salezijansko godbo na Rakovniku. Vsa čast pa gre tukaj Orlom, ki so tako lepo organizirali slovesnost. Celokupna orlovska organizacija pa se tukaj zahvaljuje vsem dobrotnikom in darovalcem, ki so pri- pomogli k oskrbi mlade, a korajžne godbe, ki je pozno popoldne veselo igrajoč okrepčana korakala čez trg proti Veržetju. Bog živi!

Polensak. Kruta žena smrt je spet posegla s svojo ledeno roko v krščansko hišo Petkovo v Brezovicah in utrgala nit živ- ljanja pridni gospodinjji vdovi Mici. Bila je že dalje časa bolana in je mirno in Bogu vdano prenašala vse bolečine in tako je tudi mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi naših župljanov. Rajna je bila milosrdna žena. Noben siromak ni od nje odšel praznih rok. In lahko rečemo: Da levica ni znala, kar je dala v obilni meri desnica. V hiši je vedno moral biti naš »Slovenski Gospodar«, »Bogoljub«, »Katoliški misijonik«, »Glas- nik« in drugi krščanski listi. Rajni naj sveti večna luč, preostalin pa naše sožalje.

Ziče pri Konjicah. Na Petrovo kaj radi zahajajo iz sosednih občin v prijazne Ziče, da se priporočajo farnemu patronu sv. Petru, naj bi nam rad odprl nebeška vrata, kadar pridemo trkat. Posebno pohiti še letos prav mnogo bližnjega in daljnega občin- stva v Ziče. Čemu neki? Gasilno društvo, ki se je ustanovilo pred dvema letoma, si je nabavilo brigadno, ter bo ta dan slovesno blagoslovljena pred 10. mašo pri cerkvi. Po maši je sprevod na veselični prostor v Dražovas. Po prihodu vlaka iz Konjic, ob 2. uri je začetek veselice. Pozdrav. Govor župnega odposlanca o gasilstvu. Nato se vrši tombola, ki nudi mnogo lepih dobitkov, tablica po 3 D. Gorka in mrzla jedila, pijače, vse dobro in ceno, ker je v popolni lastni oskrbi. Sotiri, šaljiva pošta in še mnogo- kaj zanimivega. Svira godba na pihala. Vstopnina samo 2 D. Cisti dobiček je namenjen za nakup gasilnega orodja. Več tov. gasilskih društev se udeležijo slavnosti. Pridite, ne bo nobenemu žal. — V slučaju, da bi deževalo, se vrši prireditev prihodnje nedelje.

Laporje. Nemila smrt je ugrabila dne 5. junija po dolgi muč- ni boleznici 25 letnega mladeniča Jožefa Pirš, kmetskega sina iz Hošnice v najlepši dobi svojega nadejalnega življenja. Pokojni je bil splošno priljubljen in vzoren čebelar. V svoji boleznici je veliko pretrpel, a vdan v božjo voljo je vse potrpežljivo prena- šal in tako mirno v Gospodu zaspal. Pogreb blagega pokojnika se je vršil dne 7. junija ob obilni udeležbi domačega ljudstva. — Rajnega Jožefa priporočamo v pobožno molitev in blag spomin!

Celje okolica. »Po njih delih jih boste spoznali.« Koga? De- mokrasko stranko in njene voditelje. Po demokraski kričdi težko prizadeti celjski okoličani vam to lahko potrdimo. Ob vsa- kih volitvah so prišli v naše okoliške vasi znani demokraski prvaki iz mesta, med njimi tudi mestni župan in načelnik kra- jnega šolskega sveta. Ko bi videli, kako so se ti gospodje pri- jazno smehljali, kako so nam ljubeznivo stiskali roke, kako slad- ko so govorili, kako so hvalili svojo stranko kot največjo pri- jateljico in dobrotnico slovenskega ljudstva. Obetali so nam ne- besa, ako bomo volili demokrasko kandidate. Niso štedili z denarjem, ne s smodkami, ne z vinom, ne s pečenkami itd. Ni čuda, da je tolika ljubeznivost, tolika radodarnost, toliko obetanje vseh mogočih dobrot tega ali onega premotilo, da jim je revež verjel. Sicer pa delajo ob volitvah gotovo demokraski tudi pri vas na isti način in z istimi sredstvi. Toda tako, kakor zadnji čas pri- nas, se pa gotovo niso demokraski nikjer tako popolnoma raz- galili, tako jasno in razločno pokazali, da jih je sama laž in hinavščina. Dobro so vedeli, kakšno šolo si želimo; da hočemo- šolo, ki bo ustrezala našim potrebam, ki pa ne bo preveč obre- menila našega gospodarstva. Vedeli so za naše predloge, za naše prošnje, za naše proteste, pa vse ni pomagalo nič. Proti naši volji so nam vsilili velikansko šolo ter zadali s tem našemu go- spodarstvu smrtni udarec. »Po njih delih jih boste spoznali.« Da, sedaj jih docela poznamo. Sedaj spoznamo, da so bile vse vaše besede in obljube ob raznih volitvah lažnjive in zato vam v bo- doče ničesar več ne verjamemo in smo tudi prepričani, da ne- boste več tako drzni, da bi se še kdaj od kakšnih volitvah pri- kazali med nas. Ker so demokraski vedno in povsod enaki, ker nimajo sploh več nobenega čuta pravičnosti, resničnosti in po- štenosti, zato se jih vse ogiblje, zato vse, kar je še kolikaj po- štenega beži iz njihovih vrst. In kar je pa še ostalo od demo- kraskih stranke, to pa mora prej ali slej samo od sebe propasti, ker mu manjka poglobitni življenski pogoj, to je pravičnost in resničnost in poštenost. — ar.

Gospodarstvo.

ZAKAJ SMO PROTI NOVEMU DAVČNEMU ZAKONU?
(Narodni poslanec Vlad. Pušenjak.)

Radičevci in sam minister Ivan Pucelj se z veliko vnamo zavzemajo za novi davčni zakon in napadajo nas, ki nočemo slediti njihovega vzgledu. Ne samo poslanci, temveč vsi finančni strokovnjaki so mnenja, da se bodo z novim davčnim zakonom davčna bremena v Sloveniji še povečala, samo Radičevci in minister Ivan Pucelj tega ne vedo, ker se niso toliko potrudili, da bi zakonski načrt proučili, oziroma si dali pojasniti, v kolikor bo davčno breme po novem zakonu večje ko po dosedaj veljavnih avstrijskih zakonih.

V čem obstoji povišanje?

Zakon določa, da se bo na novo določeval katasterski čisti dobiček po gospodarskih razmerah v času od 1. julija 1925 do 30. junija 1926, skoraj gotovo je, da se bodo zem- ljišča uvrstila v višje razrede in da bo čisti dohodek zem- ljišč znatno višji kot do sedaj, s čimur se bo zemljiški da- vek znatno povečal. Za kmete in obrtnike pomeni občutno breme davek od zgradb, ki znaša 20 din. od vsake sobe. Obrtniki in trgovci bodo morali plačevati 12% čistega do- hodka v obliki davka. Plačilo dohodnine se začne že z 3600 din., davčna lestvica pri višjih dohodkih je premila, pri nižjih pa prestroga.

Nesprejemljive za Slovenijo so določbe, da morajo ob- čine v bodoče sodelovati pri pobiranju davka in popisu davčnih obvezancev (tudi dohodnino plačujočih), kakor tu- di, da samoupravne (občinske, okrajne) doklade odobrava — finančni minister.

Nezaslišano je in nima primera v zakonodajstvu drugih držav, da se pooblašča finančni minister, da sme, ako bi predpis davkov ne dal dovoljne svote, uvesti doklade na vse neposredne davke, ali samo na gotovo vrsto neposrednih davkov. S to določbo se izigrava pravica narodne skupščine, katera edina je opravičena, da uvaja nove davke, ozirom nove doklade, a ne sam minister.

Naše stališče.

Iskreno želimo pravo, resnično izenačenje davkov v državi, katera pa mora ob enem donesti i omiljenje davčnih bremen v onih pokrajinah, kakor Slovenija, v katerih so davčna bremena pretirano visoka.

Ker je predloženi načrt davčnega zakona slabjši glede obremenitve kot prejšnji trije načrti, ker donša povšanje, a ne omiljenje davčnih bremen, ker ne vidimo resne namere izenačiti davčna bremena v celi državi, je predloženi načrt zakona za nas nesprijemljiv in se bomo borili, da dosežemo spremembo predloženega načrta.

Odpor slovenske javnosti.

Vso slovensko javnost, osobito občine, politične, stanovske in gospodarske organizacije pozivamo, da v svojih sejah, odnosno shodih, protestirajo proti novemu načrtu davčnega zakona in da svoje proteste pošljejo dr. N. Periču, finančnemu ministru in Jugoslovanskemu klubu v Belgradu.

TOČA.

Naša domovina je na žalost precej izpostavljena poškodbam po toči; imamo kraje, katere obične toča redno skoro vsako leto po enkrat, ali še celo po večkrat. Med vremenskimi neizgovarjami je ona najhujša pri nas; njena škoda se občuti v vinogradu ali v sadonosniku par let, ker močna toča rani in poškoduje tudi les. Ljudje se v takih slučajih često udajajo obupu, češ, tukaj ne moremo nič več storiti itd., kar pa ni prav, temveč si moramo tukaj prizadevati učinek toče, kar se da ublažiti in ne držati po toči križem rok.

Poškodbe po toči zamorejo biti v vinogradu različne. Ako je le malo toče, ali če pada med dežjem in to že pozneje proti jeseni, takrat škoda ni tako velika, v glavnem trpi to leto trgovec. Močna toča nam pa more poškodovati vinograd za več let, posebno še, če nam potolče zgodaj. V takem slučaju moramo skrbeti, da si vzgojimo vsaj les za prihodnje leto. V jako stolčenem vinogradu odstranimo ali oberemo vse pobite mladice ter prirežemo ostanke mladice kratko na 1—2 očesi, da ta poženejo in dajo rodni les za prihodnje leto. — Kakor znano, nastopa za točo prav rado v vinogradu peronospora ali balez. Trta je namreč sedaj vsa zbita in ranjena po toči, brez vsake odpornosti proti boleznim. Ker a z škropljenjem zabranjujemo razvoj pero nospore, bo nam jasno, da moramo, še posebno v slučaju toče, takoj škropiti. Da si trte po toči zopet kmalu opomorejo, je treba takemu vinogradu dovoljno gnojiti. Trsni les, po toči močno poškodovan, zelo rad v teku zime pozebo, zato ga je treba dobro zavarovati pred pozebo z osipanjem, kjer je le to mogoče. Prihodnje leto ob rezi se pa morajo trte močno pomladiti, da pridemo zopet nazaj do močnega lesa.

Proti toči pa imamo končno tudi sredstvo, ki sicer toče ne »zabranji«, pač pa zamore prizadetemu gospodarju z gotovim zneskom vsaj deloma ublažiti škodo, ki jo ima v slučaju toče. Je to takozvano zavarovanje proti toči. Ker še nimamo tozadavnega državnega zavarovanja, obavlja ta posel tudi že večina naših zavarovalnih društev po vzajemno določenih tarifah (premiyah). Res so te premije za nas razmeroma visoke, toda znižavale bi se one gotovo v onem obsegu, čim splošnejše bi bilo organizirano te vrste zavarovanje. Tudi tukaj vidi se torej korist vzajemnosti. Seveda se pa zamore proti toči zavarovati tudi ostale pridelke gospodarskega obrata, kot žita, koruzo, hmelj itd.

Naš dolg Ameriki. Sedanja vlada, v kateri sedi tudi kot poljedelski minister g. Janez Pucelj, je predložila narodni skupščini načrt o dogovoru med nami in Združenimi državami glede odplačevanja našega dolga Ameriki. Ta odgovor je v imenu naše države podpisal dne 3. maja naš londonski poslanik dr. Gjuričič. V tem dogovoru je določen dolg naše države v znesku 62,850.000 dolarjev. Plačevanje dolga bo morala pričeti naša država dne 1. junija t. l. Tako se bodo k 13milijardnemu proračunu pridružili novi izdatki, ki bodo bremena, ki težijo davkoplačevalce, še bolj povečala.

VI. Mednarodni vzorčni velesajem v Ljubljani, ki se bo vršil od 26. junija do 5. julija, naj bo zopetna manifestacija slovenskega in jugoslovenskega gospodarskega življa. Slovenija je pač v Jugoslaviji in industrijsko najmočnejša in njeni velesajmi zrcalo procvita njenega gospodarstva, obrti in trgovine, so vsakokratna reprezentanca jugoslovenske industrije, obrti in trgovine ter njenega napredka. Kakor druga leta, bodo tudi letos na Ljubljanskem velesajmu zastopane tvrdke skoro vseh evropskih in deloma izven evropskih držav. Na vsak način bo pa letošnji velesajem najpomembnejši, kajti nudi bo vpogled v vse panoge zadnjih tehniških novosti. Kdor ima količkaj smisla za gospodarstvo Slovenije in države in komur je količkaj za zboljšanje trgovskih odnošajev, mora posetiti letošnji velesajem. Ogledal si bo lahko razstavo »Slovenske žene« in poučno strokovno urejeno zdravstveno razstavo. Za obisk velesajma so preskrbljene vse ugodnosti. Z legitimacijo, ki stane 30 D je združena ugodnost polovične vožnje na vseh vlakih in brzovlakih. Legitimacije se dobe pri velesajmski blagajni in v vseh večjih denarnih zavodih in trgovskih korporacijah. Obiskovalec velesajma s permanentno legitimacijo naj si kupi pri odhodni postaji celo vozno karto in jo naj obdrži. Povratek mu je brezplačen s potrjeno legitimacijo. Družini so na razpolago posebne družinske vstopnice po D. 20.— s pravico enkratnega obiska za tri osebe. Navadna dnevna vstopnica za eno osebo in enkratni obisk pa stane 10 D. Permanentne legitimacije se dobe: pri denarnih zavodih, Balkan d. z. o. z. Maribor, v vseh večjih krajih pa pri bankah, hranilnicah, županijskih uradih, razprodajalcih sejmjskih legitimacij, županijskih uradih itd. itd.

Mala Nedelja. Pri tukajšnjih kmetijskih podružnicah je imel v nedeljo dne 6. t. m. gospod direktor Zmavec iz Maribora strokovno predavanje o vinarski in sadjarski stroki ob jako lepi udeležbi. V svojem izborni izvajanem predavanju je podal splošne smernice, ki se jih je držati vinogradniku pri obnovi vinogradov, izberil podlag in zlahtnih vrst, o sredstvih glede zatiranja peronospore in plesnobe itd. Opozoril je tudi na izpopolnjevanje praznih prostorov v starih vinogradih potom grobanja. Istotako je pov-

daril glavne naloge dobrega kletarstva, predvsem o ravnanju s posodo, o pretakanju, kako je ravnati z mošči iz gnilega grozdja itd. Gospod ravnatelj je obdelal v kratkih in jasnih obrisih obsežna poglavja in dasi je predavanje trajalo nad dve uri, so udeleženci z velikim zanimanjem vsrjavali do konca.

Mariborsko semjsko poročilo. Na svinjski sejm dne 11. junija se je pripeljalo 275 svinj, 4 ovc, 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari eden po 112—125 D, 7—9 tednov stari eden po 150—200, 3—4 mesece stari 350—380, 5—7 mesecev stari 420—450, 8—10 mesecev stari 550—570, 1 leto stari 1500—1700 D. 1 kg žive teže 10,50—12,50, 1 kg mrtve teže 15—17 D, ovce 90 D. Prodalo se je 189 svinj in 1 ovca.

Mariborski trg dne 12. junija 1926. Slaninarjev je bilo 22, ki so pripeljali 22 vozov z 51 zaklanimi svinjami na trg in so prodajali meso in slanino po 15 do 20 din. za kg za cele komade, a po 10,50 do 25 din. kg na drobno. Domači mesarji so ostali pri dosedanjih cenah. — Perutnine je bilo okoli 700 komadov. Cene so bile piščancem 12,50 do 30 din. za par, kokošem 40 do 60 din., racam in gosem (mladim) 40 do 50 din., starim 70 do 100 din. komad, puranom 80 do 125 din. komad, kozličem (8 komadov) 75 do 100 din., jagnjetom (2 komada) 150 din. komad, domačim zajcem 6 do 25 din. komad. — Krompir, zelenjava in druga živila, sadje, cvetlice: Na ta trg se je pripeljalo veliko zelenjave in drugih stvari, radi česar so cene zelo popustile. Krompir se je namreč prodajal novi po 4 din., stari po 0,75 do 1 din. kg, grah v stročju po 6 do 8 din., fižol po 14 do 16 din. kg, čebula po 4 do 5 din. kg, kislo zelje po 2 do 3 din., kislja repa po 1,50 do 2 din. kg, solata pa 0,25 do 1 din. kupček ali pa glavata solata po 1 do 2 din. komad, jajca po 0,75 do 1 din. komad, mleko po 2 do 3 din., smetana po 12 do 16 din., oljčno olje po 30 do 40 din., bučno olje po 20 do 25 din. kg, med po 20 do 25 din. kg. Sadje: Črešnje, katerih je bilo 7 vozov, so se pocenile, so po 5 do 8 din. kg, oziroma po 3 do 4 din. liter, pojavile so se tudi dalmatinske marelice, ki so se prodajale po 30 din. kg, jagode po 15 din. liter. — Lončena in lesena roba 1 do 120 din. komad, brezove metle po 2,25 do 6 din. komad, koruzna slama po 25 do 30 din. vreča, lesene grablje po 8 do 10 din., lesene vile za seno po 10 do 14 din., cepci po 12 do 15 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 9. t. m., je bilo 7 vozov sena, v soboto, dne 12. t. m., pa 5 vozov sena in 8 vozov slame na trgu. Cene so bile sena 70 do 85 din., slami pa 35 do 45 din. za 100 kg, oziroma 1,50 do 2 din. za snop.

IV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v Savinjski dolini. Žalec SHS, 12. 6. 1926. Neugodno vreme je povzročilo, da je stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini več ali manj različno. V obče se opazuje, da letos zgodaj obrezani nasadi lepše uspevajo, nego pozno obrezani. Trte so dorasle do ¼ visokosti drog in še višje. Rastlina je videti bujna in zdrava. Obrambna dela zoper peronosporo se nadaljujejo vedno in še v pomnoženi meri in kakor je videti, tudi uspešno. Žalibog se je tuintam pokazal eden izmed najhujših sovražnikov hmeljarstva, to je hmeljska stenica, zoper katero se tudi uporabljajo uničevalna sredstva. V svrhu spoznavanja in zatiranja raznih hmeljskih škodljivcev se prirejajo v raznih krajih okoliša po društvenem poslovodji poučni tečaj. — Društveno vodstvo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56 din., avstrijski šiling 8 din., italijanska lira 2 din., francoski frank 1,50 din., čehoslovaška krona 1,67 din., švicarski frank 10,95 din., angleški funt 275 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9,11 din. — Zadnje čase je opažati očvrstitev našega dinarja v mednarodnem denarnem prometu in znatni padeč francoske franka in italijanske lire.

Za razvedrilo.

Slikar in skopuh. Neki skopi trgovec je hotel dati v svoji novi hiši napraviti veliko celostensko sliko in je poklical slikarja, naj mu naslika dogodek iz sv. pisma, kako so šli Izraelci skozi Rdeče morje. Slikar je zahteval za tako sliko nekaj desetisočev, a trgovec mu je ponudil le en tisoč in zahteval, da mu slikar za ta tisočak napravi sliko. Slikar je molče vzel denar in naslikal vso steno rdeče. Ko pride trgovec pogledat, se razljuti: »Kaj je to?« — »To je Rdeče morje!« — »Kje so Izraelci?« — »Oni so že prek prišli!« — »Kje pa so Egiptčani?« — »Ti pa so vsi potonili.« — In tako je slikar izplačal trgovčevno skopost.

Kmet in slikar. Kmet si je naročil slikarja, da naj mu naslika velikega sv. Krištofa. Pa mu je prinesel desko, ki pa je bila premala. Tedaj je rekel kmet: »Saj nič ne stori! Naj pa noge doli z deske visijo!«

Brihtna glavica. Nekdo je očital, da Slovenci niso dovolj podjetni, da bi v raznih prilikah lahko veliko zaslužili. Pa mu je tovariš ugovarjal, rekoč: »Kaj boš govoril! Slovenci še v prepiru najdejo dobiček!« — »Kako to?« — »Oni pa mu je odvrnil: »Kaj, ali ne veš, da pravijo: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima!«

Pri izpraševanju. Pri katehetskem izpraševanju se je neka mala deklica posebno bala. Zanimarjena je bila od doma, pa nič ni znala. In katehet jo je vprašal: »Kdo je zapeljal Adama in Evo?« Deklica pa ni vedela in je začela jokati. Katehet ji je hotel pomagati, pa je rekel: »Kako pa pravimo živali, ki se po trebuhu plazijo?« Zdaj pa je deklica svetlo pogledala, se počohala po trebuhu in odgovorila: »Uš!«

Na kmetih. Gospa iz mesta je prišla poleti na kmete. Dobila je na travniku kmeta, ki je ravno gnal mlado kravo na pašo, pa ga je vprašala: »Koliko je ta krava stara?« — »Kmetič je odgovoril: »Dve leti.« — »Kako pa se to pozna, je vprašala dalje. — »Na rogovih«, je odvrnil kmet. — »Oh, saj res«, je rekla gospa, »saj vendar sama vidim, da ima krava le dva rogova na glavi!«

Čudno vprašanje. Iminenit gospod izletnik je neko nedeljo popoldne postal pred kmetjsko hišo v vasi in poklical domače: »Povejte mi, ali je v tej vasi rojen kak velik človek?« — »Ne, ne, gospod«, je splašeno odgovorila domača dekla. »Pri nas pridejo samo mali otroci na svet, pa šele potem zrastejo!«

Zanimiv konj. Kmetič je kupil konja od cigana, pa ni vedel, da je bil konj preje v cirkusu, kjer je le ob godbi »delal«. Zato seveda ni hotel vleči pluga. Ko pa je konj

nekoč zaslišal harmoniko domačega hlapca, je začel v hlevu skakati, da so ga komaj ukrotili. In kmetič jo je pošilil: Konja je vpregel v plug, hlapec pa je vzel harmoniko in so orali, da je bilo veselje!

Jim je znano. Katehet je v šoli razlagal zgodbo o usmiljenem Samarijanu, da sta roparja napadla potnika iz Jeruzalema v Jeriho, ki staga slekla in hudo zbila. Nato pa je vprašal katehet: »Zakaj pa sta roparja potnika slekla?« In takoj se je oglasil eden učencev: »Da sta ga bolj natepla!«

Ponesrečen vlom. Jurij je šel zvečer rad v gostilno, kjer je precej dolgo v noč zaostal. Naravno je bil drugi dan slabe volje. Neko jutro pa je prišel zelo vesel v gostilno in žena z njim. »Kaj pa to pomeni, Jurij?« Jurij pa se je smejal in rekel gostilničarju: »Pomisli, kaka sreča, da sem bil sinoči v gostilni! Žena je bila doma jezna in me je čakala z burkljami, skrita za vratmi. Pa je prišel ta, žena pa ga je namlatila v sveti jezi, ko je mislila, da tolče mene. Obležal je. Zdaj pa ga je orožnik že odpeljal. Zato ga bova z ženo pol litrčka, a za naprej pa me ne boš več zvečer tu videl. Varno je varno!«

Ni mislil tako. Pred sodnijo je stal kmetič, ki je v pretepu z ženo zlomil nad njo dežnik. »Kaj ste vendar mislili, da ste zlomili dežnik nad ženo?« Kmetič je žalostno odgovoril: »Jaz pa nisem mislil, da se bo dežnik zlomil!«

NOVE KNJIGE.

Novo izdanje Cirilove knjižnice. V založbi Cirilove tiskarne v Mariboru sta izšli pravkar kot 15. in 16. zvezek Cirilove knjižnice dve zanimivi knjigi, ki bosta zopet obogatili našo prevodno literaturo ter oživila naš književni trg, ki je zadnja leta tako mrtev. Knjigi sta predvsema italijanske in francoske literature ter bosta zlasti dobrodošli našim knjižnicam. — »Zgodbe napoleonskega vojaka«, francoski spisal Erekman-Chatrion, poslovenil Al. B., so izhajale kot podlistek v »Gospodarju« ter vzbujale splošno pozornost. Velezanimiva snov obravnava zadnje dogodke napoleonskih vojn, pohod v Rusijo, odločilno bitko pri Lipskem in končni poraz Francozov. Knjigo bodo z užitkom brali zlasti oni, ki so preživeli vse strahote svetovne vojne. Cena brošurani knjigi je 12 din. — »Mali svet naših očetov« je delo slavnega italijanskega pisatelja Antonia Fogazzara. Ozadje romana tvori silno burni dogodek, ki so leta 1848 pričeli ogrožati avstrijsko-nemški imperijalizem v Gornji Italiji ter so dosegli l. 1851 vrhunec vstaje, ki je bila krvavo zadušena. V tem okvirju slika strastno in ginljivo zgodbo ljubezni mladega markiza Franca Maioroni in njegove žene Luize. Globoko ljubav do katoliške vere in domovine daje romanu privlačnost, kot jo ima le malokatera knjiga. Knjiga stane brošurana 28 din. — Do zdaj so izšle že sledeče knjige Cirilove knjižnice: 1. Naša država (razprodano). 2. Slovenski Piemont, 7 din. 3. Slovenska žena, 10 din. 4. Moj stric in moj župnik, 4 din. 5. Gladiatorji, I. del, 8 din. 6. Gladiatorji, II. del, 10 din. 7. Nevidni človek, 7 din. 8. Dušica, I. in II. del, 16 din. 9. V libijskih puščavi, 12 din. 10. Živ pokopan, 8 din. 11. Izpovedi socialista, 16 din. 12. Džungla, I. del, 18 din. 13. Šumi, šumi Drava, 5 din. 14. Slovenske gorice, 7 din. — Knjige priporočamo posebno knjižnicam naših prosvetnih društev!

Jules Verne, Otroka kapitana Granta. Potovanje okoli sveta. Roman v treh delih. Poslovenil A. B. Ljudska knjižnica XXII. zvezek. V Ljubljani 1926. Cena Din. 48.—, vezano celo platno Din. 58.—. Dobi se v knjigarni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Življenjepis sv. Alojzija v tisku. Letošnjo 200 letnico kanonizacije sv. Alojzija bomo Slovenci pač najlepše proslavili, če bomo naši mladini v čim večjem številu dali v roke lepo življenje sv. Alojzija, ki izide te dni v zalogi Glasnika, Zrinjskega cesta 9 v Ljubljani. Cena bo: broširan 20 D, vez. polplatno 25 D, celo platno 30 D; poštnina 1,50 D.

Sv. Peter Kanizij, cerkveni učitelj. Izšla je mala knjižica v proslavo kanonizacije velikega apostola, organizatorja in pisatelja katoliške Cerkve sv. Petra Kanizija iz Družbe Jezusove. — Cena brošuri znaša 1,50 D in se dobiva pri oo. jezuitih in v trgovini Ničman v Ljubljani, večje množine pa se naročajo pri upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega 9. Istotam se dobivajo lične podobice sv. Petra Kanizija.

Palma pete in podplate je potrebno, da nosite vsaki čas. Palma ni razkošje, ampak daje elastičen, prijeten hod ter je trajnejši in cenejši od kože. En poskus in uverjeni bode, da ni več mogoče imeti čevljev brez Palme. 826

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpošiljajo tudi v znamkah. Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za odgovor.

Iščem trgovca, ki bi me moral zalagati redno z raznovrstnim žitom po dnevnih cenah za moj mlin. Ponudbe na Anton Stante, valjni mlin v Teharjah pošta Štore. 827

Za gospodinjjo želi boljša inteligentna oseba v službo k verško-pobožni obitelji; gre tudi na deželo v župnišče; govori nemški in slovenski. Naslov se izve v upravi. 831

Velika hiša s štirimi koncesijami, mesarija, gostilna, brvnica in prodajalna z velikim vrtom je na prodaj. Studenci, Aleksandrova cesta 17 pri Mariboru. Lešnik. 841 2-1

Dijake oz. dijakinje sprejme na stanovanje in hrano pod strogim nadzorstvom učitelja v pokoji. Svetla, solnčna učilnica in posebna spalnica. — Naslov v upravi pod »Dijaki 1926-27«. 843

Občinski urad Razvanje (Hoče) sprejme takoj tajnika. — Plača po dogovoru. 832

Sprejme se slikarski in plesarski pomočnik. Trgovina Morely, Ptuj. 837

Čebelnjak s čebelami in posestvo ima za prodati Ivan Jaušnik, Spod. Sv. Kungota. 822

Prodaj posestvo, njive, travnik in gozd, vse v dobrem stanju, meri skupaj 9 oralov. V Lormanju, četrt ure od Sv. Lenarta v Slov. gor. (prej Jancič). 823

Prodaj posestvo, poslojpe je novo, z opeko krito, studenec pred hišo, 120 sadnih dreves, zemlje tri orale, vse doma. Oddaljeno od mesta Ormož 30 minut, od velike ceste 2 minuti. Od nove proge Ljutomer — Ormož 10 minut. Proda se pod ugodnimi pogoji. Lastnik: Filip Blumen, posestnik na Humu, pošta Ormož. 3-1

Prevzamem vsakovrstno šivanje po najnižjih cenah, staro in novo. Zalne obleke se točno izdelajo. M. Florjan, šivilja Tkalska ulica 6, Maribor. 820

Sod za izpraznjevanje stranišč se takoj proda. Vpraša se pri upravi Sl. Gospodarja. 821

Kmetijske stroje, nove in rabljene, kakor: mlatilnice, vitlje, slamoreznice, veterinike, sadne mline itd. proda pod običajno ceno J. Pfeifer, tovarna strojev, Hoče. 824

Koleselj (Steirerwagen) in kotelj za žganje se proda po ceni. Naslov v upravi. 839

Harmonika, še nova, trivrstna lahka za igrati, se proda. J. Seme, Ptuj, Miklošičeva ul. 11. 840

Kmetijska zadruga Rače r. z. z o. z. ima svoj občni zbor dne 4. julija, ob 3. uri popoldne v hiši g. Lašiča v Račjem. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrjenje rač. zaključka za leto 1925. 4. V slučaju likvidacije, volitev dveh likvidatorjev. Če ta občni zbor ob napovedani uri ne bo sklepčen, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Načelstvo. 844

Pozor! Modra galica 98-99% »Montecatini« dospela. Vsaka množina se dobi pri FRANC VIDOVIČ, Maribor Glavni trg 20. 838

MALINOV SOK

najboljše zajamčeno pristne kakovosti, lasten proizvod nudi preprodajalcem F. S. LUKAS, CELJE. 833 5-1

Fran Strupi Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene ter porcelanaste posode, svečnik, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. itd. — Prevzema vsakovrstna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Ne drobno in na debelo.

Ne drobno in na debelo.

VOZNI RED

veljaven od 15. maja 1926 (povečan) se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, ali v njeni podružnici Aleksandrova cesta 6. Komad po 1.50 din.

Prevzem trgovine!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzel že od nekdanj slovečo in najboljše upeljano

trgovino z barvami in krtačami H. BILLERBECK.

S povečanim in osveženim skladiščem blaga se bom potrudil, svoje cenjene odjemalce v vsakem oziru z nizkimi cenami in reelno postrežbo zadovoljiti ter prosim, da z upanje, ki ste ga imeli do mojega prednika, izkažete tudi meni v največji meri. 385

FRANC WEILER, MARIBOR, Gosposka ulica 29.

Ročna in solidna postrežba!

Ustanovljeno 1899:

: Kilne pase :

trebušne obveze, proti visečemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijeve nogavice in obveze na krčne žile. Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge na ploske noge, suspenzorije in vse aparate, proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana trdnost

FRANC PODGORSEK, BANDAŽIST, MARIBOR,

Slovenska ulica 7.

Pismana naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Zahvala.

Povodom bridke izgube in prerane smrti našega srčno ljubljenega brata

Jožefa Pirš

se prisrčno zahvaljujemo preč. duhovščini, domačemu pevskeemu zboru pod vodstvom g. organista za pretresljive žalostinke na domu in ob odprtem grobu, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov, vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so spremljali našega ljubljeneega rajnega na zadnji poti.

Hošnica, dne 10. junija 1926.

Žalujoča rodbina Pirš.

FRANJO VRABL

zidarski mojster

Dušanova ulica 2 MARIBOR Betnavska cesta

se priporoča za vsa v stavbno stroko spadajoča dela v mestu in na deželi, katera izvršuje dobro, solidno in po najnižjih cenah. Načrti in proračuni brezplačno, če se mu delo poveri.

Naznanilo.

Svojim cenj. odjemalcem uljudno sporočam, da sem svojo trgovino z mešanim blagom preselil z Meljske ceste št. 41 v Vetrinjsko ulico 30 ter se priporočam v naprej. Z odličnim spoštovanjem 846

RUDOLF EICHHOLZER, trgovec v Mariboru.

26. junija — 5. julija 1926.

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja

VI. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem

Najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava naše države.

Zbirališče trgovcev, obrtnikov in industrijalcev.

Razstavljalci so samo prvovrstna podjetja. Cene brezkonkurenčne.

Toraj najugodnejši ogled in nakup vsakovrstnega blaga.

Permanentna legitimacija upravičuje do 50% znižanja na vseh vlakih (tudi brzovlakih razun S. O. E.). Cena Din. 30.—

Najcenejša prilika za izlete in obisk alpskih krajev in kopalnišče divne Slovenije.

Tehnične novosti. — Razstava »Slovenska žena«, — »Higijenska razstava. — Stanovanja preskrbljena.

Legitimacije se dobe v denarnih zavodih, gospodarskih društvih, 825 potniških pisarnah itd. itd. 2-1

Mizarji, pozor!

Tri pogrebne vozove za I., II. in III. razred s celim kompletnim pogrebnim inventarjem in obleko za 15 pogrebcev, vse v dobrem stanju, se zaradi preselitve po ugodni ceni proda.

Ponudbe sprejme Ivan Dimnik pri Sv. Lenartu v Sl. g.

Redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Hajdini, r. z. z n. z., se vrši dne 29. junija 1926 ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1925.
5. Prememba pravil.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Če bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, ki veljavno sklepa pri vsakem številu navzočih članov. 842

Več masla,

boljše maslo

in najvišje cene zanj dobite iz vrhnje, ki se napravi z uporabo švedskega

DIABOLO-SEPARATORJA

Diabolo je poklican, da vsled svoje najvišje uporabnosti, idealne konstrukcije in preprostega načina uporabe ter vsled svoje trpežnosti reši končno vprašanje lastnega mlekarstva.

Večkrat patentiran!

Pet let garancije!

Ugodni plačilni pogoji!

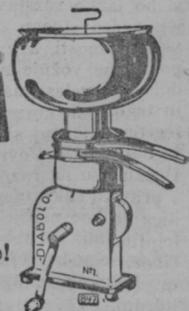
Zastopstvo: JERDE PELLE-A VDOVA, CELJE

Diabolo-Separator A. B. Stockholm, Schweden.

Glavno zastopstvo: Ludvik Klein, Zagreb, Račkoga 8.

Tri krave so mi v hlevu stale, Ki masla so za pet dajale; A to dosegel sem samo, Ker rabil sem Diabolo.

Mliarskega vajenca, krepka fanta iz poštene hiše sprejme v učenje ob popolni oskrbi **J. Zadravec**, paromlin Središče ob Dravi. Ponudbe je poslati, odnosno se je predstaviti imenovanemu. 815 2-1

Sprejme se trgovska vajenka, zdrava in poštena v trgovino mešanega blaga pod št. 1926. 781 2-1

Učenec za valjni mlin se sprejme takoj. Pogoji: zdrav, krepak, 14 do 16 star, vsa oskrba v hiši. Cenjene ponudbe na Hrabroslav Mastnak, valjni mlin, Sibenek—St. Jur ob juž. žel. 793

Iščem mesto majerja ali kaj sličnega na kakšno manjše posestvo, nastopi se lahko avgusta ali septembra. Naslov v upravi lista. 808

Kropkega vajenca za sodarsko obrt sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu **Fran Repič**, sodar, Ljubljana, Trnovo. 749 4-1

Sprejme se fant, ki bi se rad učil orglati; nastop takoj. Naslov v upravi listu. 814

Agilnega zastopnika za Maribor in okolico sprejme **Adria** tovarna sladne kave in velpražarna zrnate kave, Glince pri Ljubljani. 777

Vinčar s 4-5 delavskimi močmi se sprejme s 1. novembrom t. l. pri **Viljemu Elsbacher** v Ptuj. 785

Posestvo v obsegu 4 orale: ajive, travniki in gozd z gospodarskim poslojem v lepi legi, pol ure od postaje se prodaja. Cena 75.000 dinarjev. Natančna pojasnila daje: **Martin Cokl**, Luščka vas, p. Poljčane. 778 2-1

Enonadstropna dobrozidana hiša z vrtom se prodaja. Pojasnila daje iz prijaznosti gosp. **Hois**, Koroška cesta 24. 802

Proda ali odda se v zakup lepo posestvo z enonadstropno hišo in opekarno v majhnem mestu ter jako prometnem kraju ob Dravi. Natančnejše poizvedbe v odvetniški pisarni dr. **Lovreca** v Ormožu. 752 3-1

Posestva, mlini, gostilne, nakup, najem, izročitev itd. posreduje »Marstan«, Maribor, Rotovski trg 4, dvorišče. 763

Madrace afrikove 360 D, žimnate 1000 D, zofe in drugo 10 do 30% znižano. **Ivan Jazbec**, Gaberje, Celje. 748 3-1

Suhe gobe in jajca kupuje vedno po najvišji dnevni ceni trgovina **Franc Senčar**, Mala Nedelja in Ljutomer. Velika izbira raznovrstnega oblačilnega blaga. 794 2-1

Proda se po ceni vinogradna preša z velikim hrastovim prešanjem ter radi prezidave štedilnik z dvema pečicama z bakrenimi stenami in z gornjo ploščo. Vpraša se pri **Billerbeck Oskar** v Kamnici pri Mariboru. 812 3-1

Čveterokolna brizgalna v dobrem stanju, kompletno nalezena se prodaja. Kje, pove upravištvo. 754 3-1

Smrekove hlode večje množine kupi **Mariborska lesna industrija A. Domicelj**, Koroška cesta 46, Maribor. Nakupovalec lesa se sprejme istotam. 695

Hrastov, jesenov in orehov okrogli les kupuje proti takojšnjemu plačilu električna žaga **M. Obrhan**, Tattenbachova ulica, Maribor. 660 6-1

Narodni dom, štajerska klet Oset, prvovrstna vina, znižane cene hrani. **Kegličiče**. 540 19-1

Novo bicikle, Styria 2200 D, Champion, Rekord 2000 D, pneumatika Dunlop 130 D, Semperit in Michelin 120 D, Horst 100 D, zračnice 30, 40, 45 D, pumpe 40 D, črne in rumene gamaše 120 D, pipe z slovami 30 in 40 D, vrvarsko, galanterijsko in špecerijsko blago, galico, žveplo, rafijo, bencin petrolej, milo, kremo, sveče, prvovrstno bučno in namizno olje itd. prodaja po najnižjih cenah **R. Wratschko**, v novi pošti, Ptuj. 684 10-1

Kupi se večja množina stekel od kisle vodeč Tudi posamezni komadi. Naslov v upravi. 287

Kose

Kupil sem v trgovini **A. Pinter** v Slov. Bistrici »srebrno-jekleno« koso, s katero kosim 300 korakov brez brušenja in je ne dam za 125 D. Kosa stane 45 D ter se tako blago priporoča. **Gregor Auer**, posest, Leskovec. 816 3-1

Kostanjev les za tanin kupuje

po dnevni cenah **Ernest Marinc**, Celje, Zrinskega ul. 4. 766 3-1

Obdelovalci ripsa, pozor!

Najboljše ripsovo olje proti izmenjavi se dobi v tovarni olja **Tomaža Krajca** v Framu. — Izmenjuje tudi druga vsakovrstna semena. 787

Vse kar potrebujete

za sebe, svojo družino, svoje prijatelje najlepšo zlatino in srebrnino, ure, verižice, prstane uhane, zapestnice in ves nakit v vsaki ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarje, doze za cigarete, denarnice, listnice, godala in najrazličnejše praktične predmete morete kupiti brez vsakega rizika, ker Vam se nepovšečno takoj na željo zamenja z drugim. Preglejte bogato ilustrirani divot-cenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne tvrdke **H. Suttaer** v Ljubljani št. 992.

Krompir-moka

v čisti kakovosti, za medicarje uporabljiva, dobiva se pri tvrdki: **Bratje Čelikovič**, Novi-Sad. 783

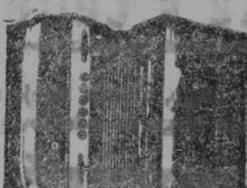
J. KULLICH, kamnoseški mojster
Celje, Aškercjeva ulica 12

priporoča najcenejše svojo veliko zalogo prvovrstnih nagrobnih spomenikov iz različnega marmorja, granitov in umetnega kamna. Plošče za pohištvo (za umivalnike, nočne omare itd). Okvire za grobe.

Seme srebrnaste ajde

(Sliberheide) se dobi pri **Josip Rosenberg**, Maribor, Slovenska ulica 1. 776

Harmonike

fino izdelane, najboljši brikat, enoredne 10 tipk, 8 basi 270 din., dvoredne 13 tipk, 6 basov 385 din., enoredne harmonike 8 glasov 250 din., 14 glasov 4 din., 32 glasov 1250 din., dvostranske 64 glasov 2150 din., razpošilja veletrgovina **R. STERMECKI**, CELJE, št. 24. Vzorec manufakture se pošljejo za 8 dni v pogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami čez razne domače potrebščine pa zastoj. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. — Trgovci en gros cene.

B. S. A. Motocikli

in prikolice najnovjših modelov 1926. l. po znižanih cenah dospeli. — Na ogled in poskušnjo pri **JUGO AVTO d. z. o. z.** Ljubljana, Dunajska cesta 36. Telefon 236. — Ceniki na zahtevo brezplačno.

Oglasi v Slov. Gospodarju imajo najboljši uspeh!

Stambiljke

vseh vrst izdeluje najcenejše **Zinauerja** naslednik **S. Petan** v Mariboru, Aleksandrova 43. Na dvorišču. 1266

MOSTIN

za izdelovanje zdrave in dobre domače pijače se zopet dobi samo pri edinem izdelovalcu **Maks Wolfram**, med. drogerija, Maribor, Gosposka ul. 33. 801 5-1

Lajtersberška opekarna pri Mariboru

ima zopet zidno ter vse vrste strešne opeke po znižanih cenah na razpolago. 788

Damo zastoj! 7.000 ur

samo proti povrnitvi stroškov za delo. Da tudi manj premožni pridejo v posest dobre ure, smo napravili 5000 orig. švicarskih moških ur v najfinjšem nikelnastem okrovu, dobro idoč, elegantna oblika. Tri leta pisмено jamstvo.

Proti povrnitvi stroškov za delo kom. D 175 D. Nadalje 2000 kom. najelegantnejših na električni način s pristnim zlatom prevlečene ure, ki se ne razločujejo od pristnih zlatih ur. Te ure imajo tudi izvrstno kolesje in so jako lepe; pošiljamo na gospode in dame, ravno tako proti povrnitvi stroškov za delo kom. D 210.—. Ponujamo tudi lepe dobro idoč posrebrnjene ure kom. (3 leta pismente garancije.) D 145.—. Uporabite to priložnost, ki se malokedaj nudi, da si naročite. Pošiljate carine prosto po povzetju. Poština in zamot 10 D. Fine verižice k uram primerne D 40.—.

UHREN-EXPORTHAUS ZÜRICH
Vogelsangstr. 52-138. Schweiz.

Dnevno dobivamo priznanice, kakor naslednjo: **Maurach am Achensee**, 14. IV. 1926. Prosim, da mi pošljete 4 ure, ravno take g. **Leonhartsbergu**. **Mihael Posch**, **Maurach am Achensee**, Tirol.

Poština za pisma v Svico 3 D, za dopisnice 150 B.

20-1 **APNO** 588
vedne sveče in Zagorja, najfinjši
Trboveljski in Splitski Portlandcement
zidne in strešne opeke kakor tudi vse druge stavbne potrebščine in cementne izdelke priporoča pe najnižjih cenah
C. Pickel, Koroščeva ulica 39.

Krapinske Toplice

blizu Zagreba, Hrvatska, 42° C termalna voda in blato, lečita revmo, protin, ishias, ženske bolezni itd. Stanovanje s popolno oskrbo dnevno 50—80 din. po oskrbi. V predin posezoni znatni popustki. Vojna glasba ter druge zabave. **Kopela** v hiši, lastna električna razsvetljava itd. Natančnejša obvestila in prospekte daje kopališka uprava

Krapinske Toplice

Najcenejši nakup
manufakturnega blaga Vam nudita

Brata ŠUMER, Celje
Glavni trg 8.

Pozor! Najceneje in najbolje se kupijo moški in ženski šofli, različno moško perilo, belo in rjavo platno, cefire in gotove različne obleke itd. pri

IVANU MASTNAK
Celje, Kralja Petra cesta 15.
Manufaktura in lastna izdelovalnica oblek.

Kmetje šmarskega sreza!
Botri in birmanci!

V sedajnem težkem času potreba Vam je poceni in dobro blago, zato pridite samo v staro domačo trgovino

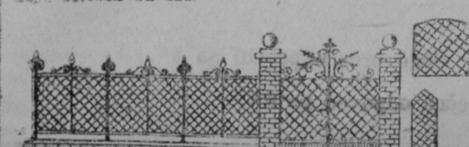
Ed. Suppanz v Pristavi.

Novo blago! Nizke cene!
Najlepše molitvenike za birmska darila. 782

Ustanovljena l. 1839.
Lambret Chiba
klobučarna
Celje, Kralja Petra cesta št 14
trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov. Velika zaloga domačih suknenih čevljev. — Popravila po najnižjih cenah.

Naznanilo.
Cenjenim odjemalcem uljudno naznanjam, da preselim svojo **medicarsko in svečarsko obrt** v lastno hišo, Celje, Glavni trg št. 6 ter se tudi v naprej najtopleje priporočam
Rihard Kraupner, Celje
medicinar in sveča.

Prva Jugoslovanska žična industrija d. z. o. z. Celje
Nov, telefon 54, 115.
Izvršuje vse vrste žičnih pleten in tkanin ter raznovrstne žične konstrukcije, ograje za goščave vrte in parke ter tenis igrališča. mreže za presipanje, posteljni vise, žične postelje itd.

Kje kupite dobro in po ceni?

Pri FRANCU KOLERIC APACE

Velika zaloga
manufakturnega
specerijskega in
taloznega blaga

STROGO NEKUPNA FIRMA

Priporoča se
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

iz lesene podobe (korpuse) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

iz kevinaste podobe stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

iz kevinaste podobe stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D. Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se tople priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

CEVLJARNA

Zaloga vsakovrstnih čevljev lastnoročne izdelave po konkurenčnih cenah.

Dominik Uršič

Breg št. 1., Celje.

Razpošilja se tudi po pošti. — Na zahtevo se pošljejo tudi ceniki.

Na malo. 378 Na veliko.

Kadar pridete v Celje

in predno nakupite manufakturno blago, obleko, odeje ali srajce, oglejte si velikansko zalogo blaga in izdelkov pri

„Amerikancu“

Glavni trg, pri farni cerkvi.

Tam se prodaja najcenejše, ker ima lastno tovarno. Ne mečite denarja proč! Prepričajte se!

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, sukno, hlačevino, volnene blago, plavino, cefir platno, robce, nogavice, gotove obleke, in perilo kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Soštarič, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

Glejte!

Glejte!

MARTIN SUMER, KONJICE

Kdor hoče lepo in dobro oblečen biti, mora v Konjice treti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni dobja. Za obilen obisk se uljudno priporočam!

Ugodna prilika! Ceneje kot pri razprodajah

708 se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri **I. TRPIN, Maribor, Glavni trg št. 17.**

RESNICA

je, da kupite: češko sukno, volneno blago, hlačevino, hakovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, srajce, čevlje in drugo različno blago najboljše kakovosti po najnižih cenah samo v manufakturni trgovini

„Pri solncu“

Za obilen obisk se priporoča: 333

A. DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG ŠT. 5.

Godbena glasbila in strune

Priporočam svoje največje zaloge pišal in glasbil iz lesa, kot: gosli, kitare, tamburice itd. po najnižji ceni. Za nehibni in čisti zvok se jamči. Vsa popravila se izvršujejo v lastni delavnici, strokovnjaške

VACLAV SCHRAMM, CELJE

špec. delavnica za izdelovanje godbenih glasbil. Nakup starih gosel, čeravno zlomljenih. 333

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razr. loterije.

Denar naložite

na najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Stolna ulica št. 6

F. Z. Z. D. Z.

Stolna ulica št. 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%,

na trimesečno odpoved po 8%.

ZLATOROG

Katera gospodinja ne pozna v modro-rumene škatlje paketiranega

Zlatorog - terpentinovega mila,

katero je vsled čudovitega uspeha pri pranju in velike izdatnosti splošno priljubljeno!

Zlatorog-terpentinovo milo se izdeluje iz najboljših surovin z dodatkom terpentina, je torej tudi za najfinejše perilo popolnoma neškodljivo! Zlatorog-terpentinovo milo je najboljše, najdragocenejše, zlata vredno!

Da to simboliziramo in vzbudimo tudi v najširših krogih zanimanje za to neprekosljivo milo, se vpreša od 1. avgusta 1925 v vsaki tisoči komad 10-frank-zlatnik, kateri se pojavijo pri vporabi mila. Dosedaj se je našlo že mnogo zlatnikov!

Poskusite tudi vi srečo, kupite komad

ZLATOROG
terpentinovega mila,

perite z njim in pripravite se na njegovi izvanredni kakovosti. — Merda boste tudi vi našli zlatnik!

